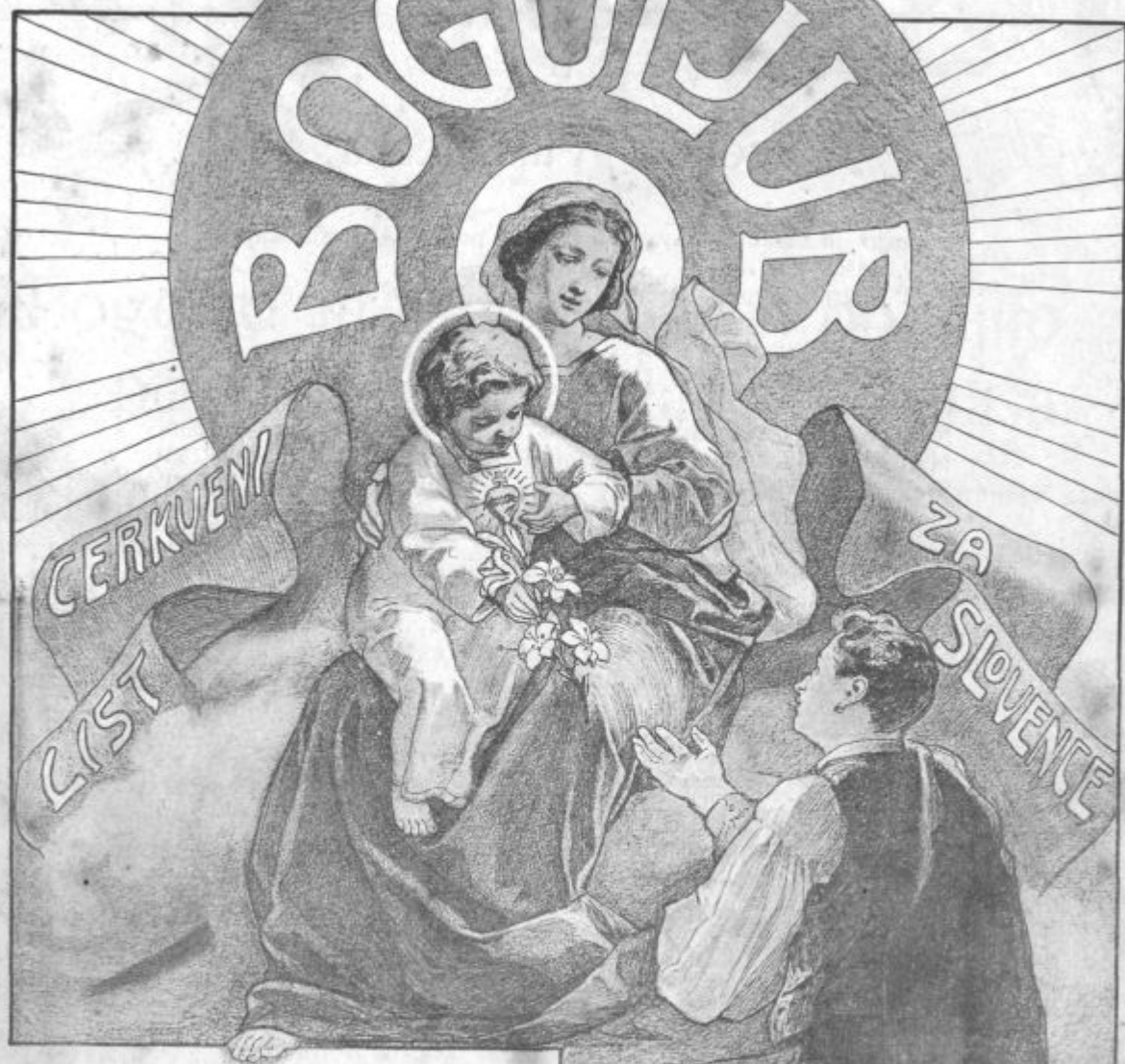

Leto IV.
1906.

Štev. 8.
avgust.

BOGOLJUB

... Urejuje Janez Ev. Kalan ...
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Izdaja „Katoliška bukvarna“.
V Ljubljani, 1. avgusta 1906.

Izhaja začetkom vsakega meseca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin. — Za
Nemčijo 2 K 8 vin. — Za Ameriko
in vse ostale kraje pa 2 K 60 vin.

Androžlj.

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: **Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, p. Smlednik, (Kranjsko.)**

Naročnina in inserati pa: **Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.**

Vsebina VIII. zvezka:

	Stran
Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo — pogosta in vsakdanja sv. maša	225
Pred tabernakelnom (Pesem)	227
Poglej Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo!	228
Srce za vse. (Pesem)	231
„Slavimo sloveče može!“	232
K Jezusu po Mariji!	235
Mariji Snežnici. (Pesem)	236
Marija Goretti, mučenica nedolžnosti	236
Svojemu pastirju. (Pesem)	239
Slovenska dekleta	240
Oglasnik Marijinih družb	241
Življenje blaženega župnika Janeza Vianeja	241
Pozdravljen novomašnik! (Pesem)	243
† Ljubljanski stolni prošt dr. Iv. Nep. Kulavic	244
Spomini s katoliškega shoda na Dunaju	246
Vabilo na III. slovenski katoliški shod!	247
Sveto življenje in mučeniška smrt misijonskega škofa Ferdinanda Hamer	248
Misijonske drobtine	251
Razgled po Cerkvi*	252
Drobtine	254
Odpustki meseca avgusta 1906	256
V molitev se priporočajo	256
Zahvale za uslišano molitev	256
Darovi	256

Klaverjeva družba za afriške misijone!

Ako vleče koga srce, da bi žrtvoval svoje življenje iz ljubezni do najbolj zapuščenih ljudi v Afriki in da bi pomagal vse svoje žive dni afriškim misijonarjem in misijonarskim sestram, opozarjamo ga na Klaverjevo družbo. Kaj je to, boste vprašali? To je od apostolskega sedeža potrjena ženska družba v pomoč afriškim misijonom. Ima že dva novicijata, enega v Rimu, drugega pri Mariji Sorg blizu Solnograda. Sprejemajo se jako vestno vzgojene gospice, posebno one, ki znajo več jezikov. Tiskan pouk o pogojih za vsprejem je vedno na razpolago. Kdor želi biti vsprejet naj se blagohotno obrne na

Grofica Marija Terezija Ledóchowska, Rim, via dell' Olmata 16.

Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo — pogosta in vsakdanja sv. maša.

Poglejmo si še enkrat zadnji rimski odlok o tej imenitni in sveti zadevi! Kaj nam je prinesel novega? Na kaj moramo pri tem paziti? Za koga to velja? In kaj velja za druge? . . .

1. **Kaj nam je prinesel novega?** — Odlok na vso moč želi in priporoča pogostno in tudi vsakdanje sv. obhajilo. Glavno določilo rimskega dekreta je tole: Za pogosto in tudi za vsakdanje sveto obhajilo se ne zahteva posebna svetost, biti brez vsakega malega greha, ampak zahteva se **le stan milosti božje**, to je: biti brez smrtnega greha. Vzrok temu je ta, ker sv. obhajilo ni šele plačilo za svetost, katero bi smeli prejemati le taki, ki so svetost že dosegli, ampak je sredstvo, pomoček k svetosti, ki ga torej smejo prejemati tudi taki, ki po svetosti še le hrepene in se zanjo prizadevajo. Če je človek le v stanu milosti božje, je že prijatelj božji in Bogu nadnaravno podoben, njegova duša odseva in žari od lepote in svetosti božje, je torej (po božjem usmiljenju) vredna, da se približa in združi z Bogom. Rimski dekret se pri tem sklicuje na prve kristjane. In res, morda tudi prvi kristjani niso bili sami svetniki, kakor si mi časih mislimo; vsaj iz apostolskih pism lahko razvidimo, da so imeli tudi svoje slabosti; sv. Pavel jih je moral večkrat kaj svariti. — Torej pogosto in vsakdanje sv. ob-

hajilo je želja sv. očeta in rimske kongregacije.

2. **Na kaj nam je pri tem paziti?** — Kar tako tjevendan, kakor bi si utegnil pri tem kak površen in lahkomišeln človek misliti, se pa vendar ne sme k sv. obhajilu hoditi. Tako Rim nikakor ne misli. Ampak, kakor pravi stari latinski rek, velja še vedno: »Sancta sancte tractanda!« S svetimi rečmi je treba sveto ravnati! In tudi vedno še velja, kar je dejal Gospod Jezus sam: »Ne mečite svetinj svinjam, da jih morda ne pohodijo!« (Mat, 7, 6). Zato so take zlorabe Najsvetejšega, ki so jih doslej časih pridigarji po mestih grajali, še vedno graje vredne. Da bi kdo dvakrat na dan (kakor pripovedujejo) šel k sv. obhajilu, ali pa osebe, ki žive v sovraštvu med seboj ali dajejo očitno pohujšanje, kar ni le mal greh, to še vedno ne gre in nikdar ne bo šlo.

Zato je v odloku rečeno, da se mora pogosto in vsakdanje sv. obhajilo prejemati s **pravim namenom in pobožnim srcem**. Prav namen pa je tedaj, če se prejme sv. obhajilo ne iz gole navade ali celo nečimurnosti, iz človeških ozirov, zaradi ljudi, temuč zato, ker Bog tako želi in naša duša tega potrebuje, da se ž njim združuje ter tako z njegovo pomočjo raste v dobrem. Zato naj sitisti, ki bodo te velike milosti, vsakdanjega ali vsaj pogostnega sv. obhajila, deležni,

resno prizadevajo, da bodo ž njim okrepcani rasli v dobrem, si prizadevali za čednosti, da ne bodo v posmeh posvetnjakom. Razun dobrega namena je treba Najsvetejše prejemati tudi s pobožnim srcem. Zato se je treba vsak pot na sv. obhajilo lepo pripraviti in po sv. obhajilu zahvaliti. Od te bližnje priprave je največ odvisen sad sv. obhajila. Samo telesno prejeti kruh nebeški, to je malo; duh ga mora prejeti, objeti, použiti. Zato se mora za to pripravo čas imeti ali vzeti, da se sv. obhajilo prejema res s pridom. — Da bodo prejemali verniki pogosto ali vsakdanje sv. obhajilo s pravo razsodnostjo in z duhovnim pridom, zato je treba dovoljenja spovednikovega; na njem je končno ležeče, da presodi sposobnost in vrednost spovedanca. Mašniki kot ključarji in oskrbniki sv. zakramentov, imajo skrbeti, da se upravljajo in prejemajo. Vendar naj, — tako pravi odlok — spovedniki pogostega in vsakdanjega sv. obhajila nikomur ne branijo, kdor je v milosti božji in pristopa k sv. obhajilu s pobožnim namenom.

3. Za koga velja vse to, ali, za katere vrste vernikov ima ta odlok svoj pomen?

— Velja najprej, kakor je v odloku naravnost rečeno, za samostane in duhovske hiše ali zavode; torej za samostanske brate in redovnice, za bogoslovce in gojence po duhovskih in sploh krščanskih vzgojevališčih. Zares srečni ti mladi ljudje, če bodo od zgodnje mladosti tako imeli priliko, živeti vedno v združenju z Bogom, celo svoje življenje, odkar so se dobro zavedali, Bogu darovati in zanj živeti!

Veljajo pa te določbe in imajo svoj pomen tudi za vse druge vernike v mestih in po deželi, kolikor imajo čas, priložnost in voljo, prejemati sv. zakramente pogostokrat. Pravimo: po mestih in po deželi. Navada je namreč zdaj, da le po mestih in večjih krajih med tednom hodijo k sv. obhajilu; po deželi je to nekaj nenavadnega. Toda kraj sam na sebi prav nič ne zadržuje od tega sv. opravila; in če ni navada, se taka navada lahko polagoma naredi, samo če imajo ljudje čas zato. Za pripravo bi ne bilo treba posebnega časa, ker se med sv. mašo lahko pri-

pravijo; zahvala se pa mora čez sv. mašo potegniti, tudi če se med mašo obhaja, kar je vsaj v delavnik najprimernejše.

4. Kaj pa, ali je za vse druge ljudi ta rimski odlok brez pomena? — Tisti, ki še k sv. maši v delavnik ne morejo, gotovo ne bodo hodili k sv. obhajilu. In takih je na kmetih večina. Morebiti bi se pa le utegnili nekoliko poslužiti te pravice in polajšave, katero daje s tem Rim, približati se mizi Gospodovi. Kajti, šele potem bi ta novi odlok imel veliko važnost za povzdigo verskega življenja, za prenovljenje človeštva v Kristusu, ko bi ne samo neka mala peščica, nekaj izvoljenih duš bilo deležnih teh polajšav in pravic, ampak ko bi se prejemanje sv. zakramentov med kristjani sploh pomnožilo. Tako n. pr. kdor gre v nedeljo k spovedi in sv. obhajilu, si sme — če lepo živi — prositi, da bi šel še enkrat, če bo med tednom kak praznik ali sopraznik, ko bo prišel k sv. maši.

Kaj pa, če bi tudi k sv. maši ob delavnikih malo bolj jeli hoditi? Saj je ta želja tudi izrečena v rimskem dekretu. Sv. kongregacija se namreč sklicuje na tridentski cerkveni zbor, ki pravi takole: Sveti zbor bi želel, da bi verniki vsakikrat pri sv. maši ne samo duhovno, marveč tudi resnično prejemali Najsvetejše. V teh besedah priporoča tudi vsakdanji obisk sv. maše, ker brez nje je sv. obhajilo nemogoče. Sv. maša ob delavnikih sicer nima in ne sme imeti namena, ljudi od potrebnega dela in od stanovskih dolžnosti odvracati, pa bi se morebiti vendar brez škode pri delu in zaslužku dalo malo več storiti. Ob času velikega dela sicer težko, ampak drugikrat. Tako n. pr. če ljudje pridejo v adventu k zornicam in v maju k šmarnicam, bi morebiti tudi prišli v postu, v predpustu itd., ko ni ravno silnega dela, če bi ravno hoteli. Tudi pri tem ima navada veliko vlogo. Priprosti ljudje se silno trdno drže starih navad; navada jim je postava; ko bi bila navada, bi prišli; a ker ni navada, ne pridejo, tudi če bi bilo mogoče. Mi pa vemo, da se dajo tudi nove navade vpeljati. Takih navad se je zadnje čase že nekaj vpeljalo, morebiti bi se dalo tudi tukaj

kaj premeniti in pre narediti. — Od onih, ki so od cerkve dokaj oddaljeni, tega pač ne moremo zahtevati; ti imajo že ob nedeljah večje zasluženje, ko morajo delati tako dolgo pot, da pridejo do cerkve. Ampak od tistih, ki niso predaleč od cerkve! — V pravih Marijinih družbah je naravnost priporočeno, da naj gredo družabniki tudi ob delavnikih k sv. maši, kadar utegnejo. Dostavljeno je pa kaj zraven: »Vendar tako, da svojih domačih dolžnosti zaradi tega nikdar ne zanemarijo!« Iz teh besedi je razvidno, da nikakor nočemo več zahtevati, kakor kar je mogoče; dobro vedoč, da pobožnost ne obstoji samo v molitvi, ampak predvsem zlasti v zvestem izpolnovanju stanovskih dolžnosti. — Nevrjetno pa je, za kaj človek vse dobi čas, če ga ravno hoče. Če si naročim nov časnik, dobim tudi vedno čas, da ga berem. Kmečki ljudje niso imeli pred nedavnim časom nikakih časnikov, in torej niso zgubljali časa z branjem; zdaj vse bere in vendar veliko več delajo in naredo, kakor so prej. O sv. Izidoru pripoveduje legenda, da je angelj mesto njega oral, ko je bil on pri sv. maši, — znamenje, da ni s tem nič zamudil.

Oni pa, ki k sv. maši ob delavnikih ne morejo, naj bi se navadili bolj, sv. maše v duhu se udeleževati in se ž njo združevati, pravo sv. obhajilo pa vsako jutro nadomeščati z **duhovnim obhajilom**. Zato tudi pozvanja pri glavnih delih maše. A zdi se nam, da je malo takih, ki bi na to pozvanje kaj pazili in mislili na to, kaj se v cerkvi godi. In o duhovnem obhajilu večina kristjanov, tudi takih, ki sv. zakramente parkrat na leto prejmejo, nima nobenega pojma.

Toliko mimogrede o pogostni in vsakdanji pričujočnosti pri sveti maši, ker je obsežena v pogostnem in vsakdanjem svetem obhajilu, torej tudi želja svete Cerkve.

Kar se tiče sv. obhajila samega, da se k njemu povrnemo, imamo končno še to željo, naj bi ta najnovejši rimski odlok pripomogel tudi kaj k temu, da bi **moški** pogosteje premajali sveto obhajilo. To je nekaj čudnega; teh ni mogoče za to pridobiti — za nobeno ceno! Tudi taki, ki radi molijo — gre vsak dan k sveti maši, moli rožni venec, križev pot, vse, — samo k obhajilu ne! In vendar je sveto obhajilo vseh molitev najimenitnejša, najsvetejša, najizdatnejša! Tudi po mestih ni brez mož, ki ljubijo cerkev in molitev; vidimo jih pogostokrat v cerkvi, toda, če pogledamo k obhajilni mizi, — moških ni! In to ni lepo videti! Če so vse druge pobožnosti enake za moške, kakor za ženske, zakaj bi tudi pogosto sveto obhajilo ne bilo za moške?! — Dokler se te razmere ne izboljšajo, bo solnce našega verskega življenja imelo še vedno velike pege; ali če to življenje primerjamo luni, ta luna še vedno ne bo polna, ampak je bo na eni strani še veliko manjkalo. Zato ponavljamo tukaj še enkrat spomina vredne besede, ki jih je v zadnji številki zapisala druga roka: Možje in mladeniči, sama politika ali samo branje in same volitve nas ne bodo ohranile na pravem potu, ampak le zveza s Kristusom, katero bomo našli pri sv. zakramentih.

Bodi dosti! Te misli — ker rimski odlok pravi, naj se ta pobožna in zveličavna navada priporoča in pospešuje — zaenkrat predlagamo v preišljevanje in blagohotno uvaževanje. Morda bo nanese prilika, še kdaj govoriti o tej imenitni zadevi.

Pred tabernakeljnom.

Ne prosim Te zdravja in sreče,
ne prosim bogastva, veselja;
da vedno Te ljubim iskreno,
to moja jedina je želja.

Otmi me, te prosim, le greha,
pa skrij me v srce ljubeznjivo;
od tam ne iztrga nikoli
svetá me vabilo lažnjivo. —

Marija.

Poglej Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo!

VI. Bogastvo Srca Jezusovega.

a) Ljudje želijo bogastva.

V severnem delu Amerike je dežela Alasko. Najbolj divja pokrajina te dežele je Klondike, kjer je skozi osem mesecev najhujši mraz, da pade toplomer včasih 40 do 50 stopinj pod ničlo. V ostalih mesecih se topi sneg, da so vse doline pod vodo. Nad polovico ljudi, ki pridejo v Klondike, zbolijo pri teh nezdravih razmerah.

Pred nekaj leti se je razglasilo, da so v tem kraju bogati zlati rudniki in celo velike kepe čistega zlata. Na tisoče in tisoče ljudi je drlo tja iskat zlate rude. Niso se brigali za grozni mraz, pomislili niso na nevarnosti pota in življenja, ne na pomanjkanje in trpljenje, katero bodo morali tam prenašati. »Zlato, bogastvo naenkrat!« je bilo njih geslo. Mnogi so našli le trpljenje, mnogi hladni grob.

Iz naših krajev se selijo ljudje v Ameriko. Zapuščajo lepo in rodovitno zemljo, katero so naši očetje namočili s svojo krvjo. Brezskrbno zapuščajo domače kraje najboljše moči, naši dedje so pa rajše dali kri in življenje, kakor da bi se od nje ločili ali od vere odpadli. Kaj dosežejo naši izseljenci v Ameriki?

Mnogi si zaslužijo precej denarja, mnogi ostanejo revni, kakor so bili doma ali pa še bolj. Mnogi, mnogi pa pozabijo tam vero očetov in materno govorico. Povrnejo se versko mlačni, da jih ni skoro več poznati. — Drugi gredo v mesta iskat zaslužka. Pridni in pošteni odidejo, vračaje se nazaj pridejo osramoteni, končani na duši in telesu, izgubili so zdravje, poštenost in vero. Po-

znal sem delavce, ki so zaslužili na dan po 6 do 10 kron, pa jim ni zadostovalo za vsakdanje potrebe. Čim več so imeli, več so zapili. Z nerodnim življenjem so si vzbudili strasti in potrebe, da so bolj revni, kakor pastirček pri živini, ki ima le svojo obleko. Delavci so poprej manj zaslužili, pa so pogosto več imeli, ker so znali varčevati. Slišali ste morebiti o bogatinih, ki imajo na dan po več tisoč kron dohodkov. Menite, da so zadovoljni? Vedno več si želijo; grabijo in kupičijo premoženje, dokler jim blede žena ne preseka niti življenja. Zdaj jim zadostuje mal prostorček pod zemljo. Ljudje si želijo bogastva, da bi si napravili nekaj ugodnosti, veselja in zadovoljnosti na svetu. Mirnega srca in zadovoljnosti pa ni v samem bogastvu. Čim bolj težijo za njim, tem bolj beži pred njimi mir srca in prava sreča.

Pravega bogastva torej ne boš našel v denarju, ne išči ga pod zvezdnatim praporom Amerike, ne v hrupu in šumu mest. Tvoje bogastvo je v tvojem srcu, če ga očistiš napak ter ga napolniš z milostjo in ljubeznijo. Koliko je med nami ubogih trpinov, ki imajo trpeti pomanjkanje skoro na vsem potrebnem!

Nevoljni nosijo križe težkega dela in skrbi. Ali ne bodo nikdar srečni? Tvoja sreča in bogastvo je v tvojem srcu. Da bi razumeli pot do te sreče, nam je Jezus odprl svoje Srce.

b) Srce Jezusovo je za nas zakladnica pravega bogastva.

»Moj Odrešenik,« pravi blažena Marijeta Alakok, »mi je dal spoznati, da ga je veliko hrepenenje, s katerim si želi naše lju-

bezni, nagnilo, da nam je odprl svoje Srce in nam tako v teh poslednjih časih dal največji dokaz svoje ljubezni; milosti in usmiljenja. Dati nam hoče vse zaklade milosti, posvečenja in zveličanja, da bodo vsi, ki mu hočejo ljubezen in čast izkazovati in si prizadevajo še druge k temu vneti, neizmerno obogateni z vsemi zakladi, ki izvirajo v njegovem Srcu za nas. Ti studenci milosti nikdar ne usahnejo.« — »Glej moje Srce,« je rekel pri drugi priložnosti, »kako gori v ljubezni do vseh ljudi, da ne more več planjena ljubezni skriti. Hočem jo torej s tvojim sodelovanjem izliti na vse ljudi. Srčno želim, da se ljudem popolno razodenem in jih obogatim z vsemi darovi in zakladi, katere sem tebi razodel. Ti darovi imajo v sebi moč posvečenja, da odtrgajo človeka celo od brezna pogube.«

Gospod nas hoče torej obogatiti z bogastvom svojega Srca. Če se bogastvo denarja in posestva poželi le zato, da napravi človeka zadovoljnega v uživanju, in imajo kljub vsemu prizadevanju ravno bogatini še večje skrbi in bolj nemirno življenje, potem pot do miru in zadovoljnosti, po kateri ljudje navadno hodijo, ni prava, ker jih ni v stanu resnično srečne storiti. Kakor otrokom, ki so izgrešili pravo pot, nam kaže Odrješnik svoje Srce: »Otroci, zmotili ste se! Svet vas je preslepil. Zastonj ste v njem iskali svoje sreče. Glejte moje Srce, ki vas more res bogate in srečne storiti. Pridite k meni in zajemajte iz mojih zakladov!« — V tem Srcu gledamo neizmerno bogastvo, ker je v njem sedež vseh čednosti in božjih popolnosti. On je ustvaril zlato in naredil srebro, zemlji je dal rodovitnost, zvezdam je odkazal pot. V njem gledamo največjo in najčistejšo ljubezen, tako nerazumljivo, kakor je božja neskončnost, pa tako ponižno in usmiljeno, da se poniža do zadnjega reveža, in celo zagrizenega sovražnika ne zavrže. Kdo more zadosti poveljati njegovo srčnost, ki se ni bala groze križa, ne zapuščenosti tabernakeljna; njegovo stanovitnost, da ostane pri nas vse dni do konca sveta.

Tukaj v tem presvetem Srcu je pravi vir vse milosti in božjega blagoslova, je mo-

gočna reka, iz katere se izlivajo hladilne in blažilne vode božjega usmiljenja in božje dobrote na vse, ki ga hočejo spoznati; tu je zavetišče vsem dušam, ki hrepene po večji popolnosti, a čutijo še vso težo zemeljskega življenja. Ko uboga duša gleda in premišljuje te zaklade, nam srce skoro zastane in s hrepenjem vzdihnemo k njemu: O moj Jezus, kako popoln, kako bogat si, osreči, obogati še mene reveža!«

Reveži gledajo od daleč razkošje, uživanje in zaklade bogatinov. Čim več siromak vidi, tem bolj čuti svoje pomanjkanje. Pri Srcu Jezusovem je ravno nasprotno. Njegov namen ni le kazati svojega bogastva, ki je skrito v Srcu, on hoče tudi nas deležne storiti svoje sreče. Daje nam vsa sredstva, da pridemo do te sreče. Le poglej, kako žari v ljubezni njegovo srce, da požge vse, kar je v nas posvetnega in mesenega, poglej, tam izvira tvoja moč v izkušnjavah, tvoja tolažba ob žalosti, modrost za tvojo nevednost. Obložen si z greh, ranjen zaradi svoje malomarnosti, poglej v Srce, ki kaže zakladnico najboljših in najzanesljivejših zdravil, da ozdravimo vse svoje bolezni in dobimo pomoč za vse svoje slabosti. Posebno za one, ki so skoro brez tolažbe, ki imajo tako težke izkušnje, je v Srcu Jezusovem prostor, da dobijo pomoč. Srce je torej neskončno bogato tudi za nas. Milost, ljubezen, moč in zdravilo se izlivajo od njega na vse, ki z gorečim srcem po poboljšanju in pravi sreči pri njem pomoči iščejo. Če si nemiren, preganjan, zapuščen, če je tvoje srce razburjeno od strasti, če te straši spomin na grešno življenje, le pridi, poklekni tja pred oltar in se izroči svojemu Jezusu, ki ima tudi zate svoje Srce odprto.

c) Jezus, upodobí naše srce po svojem Srcu!

Videli smo v površnem pregledu bogastvo Srca Jezusovega.

Njegov namen je naše srce upodobiti svojemu Srcu. Kako važen del vsakega človeka je njegovo srce! Navadno ga pa le premalo in preslabo poznamo. Njegova skrivna nagnenja in razvade, njegove težnje in hrepenenje so nam večkrat neznan,

Poglejmo torej malo natančneje to središče našega čutnega življenja.

Človeško srce je kakor harfa. Če je dobro ubrana, ji izvablja umetnik najlepše glasove; če strune niso urejene, nas boljjo ušesa pri najboljših glasovih. — Če je človeško srce dobro ubrana harfa, ji izvablja največji umetnik, naš vodnik Jezus Kristus, najlepše glasove, srce se odpira ljubezni in usmiljenju. Srce je pa le takrat prav ubrano in urejeno, če so strasti in drugi izrastki pod oblastjo pameti in volje. Če se to dozda še ni zgodilo, bo treba harfo uglasiti. To je največjega pomena, ker čustva in želje srca najmočnejše vplivajo na drugo življenje. Človeško srce je ustvarjeno, da ljubi delo in se daruje. Srce ne more živeti brez ljubezni, nekaj mora človek ljubiti. Če ne gre kvišku, gre v blato. Ena najlepših lastnosti našega srca je tudi želja delati, nekaj storiti in doseči, četudi ne more od tega upati posebnega plačila. Poglejte moža, ki se znoji in trudi v svojem stanu. Dela od zore do mraka, počitka si ne privoščiči. Nekaj je delal, dosegel. Človek je sam s sabo zadovoljen, ko izpolni svojo dolžnost. Ta nagib srca pa ima še globokejše korenine, če človek dela za srečo drugih, srce je ustvarjeno za darovanje, Druge osrečiti, napraviti srečne in boljše in v sreči drugih najti svojo srečo, je najlepši in najvišji namen človeškega delovanja, je ona pot, po kateri so hodili apostoli in misijonarji. Da se pa more človek darovati, potrebuje trdne opore, na katero se potem naslanja, mora imeti Najboljšega in Najpopolnejšega, kateremu se daruje. Ta zgled nam je presveto Srce. Ko naše srce prav spozna to oporo, je zmožno za vsa velika dela ljubezni, potrežljivosti in stanovitnosti, o katerih nam pripoveduje zgodovina naše Cerkve. Krščanska mati se daruje za svojo družino. Ali poznate večjo in čistejšo človeško ljubezen, kakor je materna! Kaj vse mati prenese, potrpi in žrtvuje za svojega otroka! — Srce je ustvarjeno, da se daruje. — Vsi pa niso poklicani v zakon. Ali torej ti, ki ne mislijo stopiti v zakon, nimajo srca, ki naj se daruje, ki naj dela in trpi? Sv. vera nas uči drugače. Pravi nam, da je deviški stan stan popol-

nosti, kjer se še v višji in lepši meri izvrši to darovanje samega sebe. Devica se odpove poročnemu vencu, ne da bi se odpovedala s tem ljubezni, temveč da vso ljubezen posveti najlepšemu in najboljšemu ženinu Jezusu Kristusu. — Žena, mati se daruje svoji družini. Devica daruje še več. Žrtvovala je posvetno ljubezen, žrtvovala meso in kri, žrtvovala je vse, kar je posvetnega, le srce ji je ostalo, srce pa le zato, da ga vsak dan Kristusu posveti v popolnem darovanju, ki se kaže v zatajevanju, revščini in pokorščini: »Ti bodi moja ljubezen, Ti moja dedščina, Ti moje vse v življenju in smrti!« — Nevesta Kristusova zajema iz Srca ženinevega nekaj žarkov one čiste požrtvovalne ljubezni, da daruje vse v njegovo službo in njegovo čast.

Naše srce je ustvarjeno, da se daruje. Če ni priložnosti sebe darovati in delati v požrtvovalni ljubezni, je prazno, nemirno in nezadovoljno. Koliko ljudi trpi na tej bolezni in nesreči! Mnogo jih je, katerim ni treba preveč trpeti, da se preživijo. Vdajo se neki lenobi, zraven pride prevzetnost v obleki, napuh in zaničevanje drugih, srce je nezadovoljno, nemirno, ker mora delati in se darovati, pa ni priložnosti. Ko bi si znali malo odtrgati in druge srečne storiti s svojim premoženjem, koliko večjo srečo bi lahko dosegli!

Več je onih, ki morajo celo leto težko delati. Delo se slabo plača, srce je zapuščeno in osamljeno. Saj pri delu nobeden srca ne zahteva. Srce, ki je ustvarjeno za ljubezen in za darovanje, nima nobenega, katerega bi ljubilo in se mu darovalo, trta nimo opore, da bi se lepo kvišku spenjala. Kako težka in grenka je pritožba takega osamljenega in zapuščenega srca: »Nobeden me ne potrebuje, noben ne želi moje ljubezni, nobeden se zame ne briga. To je res ena največjih srčnih bolečin na svetu, ki more imeti na dva načina prav žalostne posledice. — Trta nima opore, poganki se zavihejo nazaj, človek išče le sebe, postane trdega srca. ostrega jezika, da žali druge skoro v vsaki besedi, muka in težava je vsem, ki imajo z njim opraviti. Osorni so v obnašanju, brez-

obzirni v besedi. Velika izkušnjava je zanje preveliko nagnenje do denarja. Najžalostnejša je pri vsem tem še lastna slepota. Ne poznajo korenine svoje napake, zato se nočejo dati ozdraviti. Najhuje pri tem sami trpijo. Odpira se jim Srce, bogato za vse, ki ga na pomoč kličejo. — Drugi tudi nimajo opore, da bi se trta ovijala kvišku, pa se plazijo brsti po zemlji, po blatu. udajo se strastem, pijači in nečistosti. Kako globoko, globoko more človek pasti! Človek mora ljubiti. Prave ljubezni niso poznali, zato so zašli in padli.

d) »O sladki Jezus, tudi jaz čutim svojo slabost!«

Želim postati boljši. V svojem Srcu nam odpiraš vse bogastvo in mi moramo obogateti, ker imamo največji zaklad v presv. Zakramentu. Ti si rekel: Nebeško kraljestvo je

podobno zakladu, skritemu v njivi, katerega je skrnil človek, ki ga je našel; in od veselja nad njim gre in proda vse, kar ima in kupi tisto njivo.« Ta zaklad je tvoje Srce. Kjer si ti, tam so nebesa. Če imaš Jezusa in njegovo ljubezen, imaš nebesa skrita v sebi. Pojdi torej in prodaj vse, kar imaš, prodaj svoja nagnenja, želje in strasti, in kupi s tem ljubezen Srca Jezusovega, potem si postal bogat. Le prodaj vse svoje čednosti, vsa dobra in zaslužna dela, katera si si že pridobil, in daj vse Jezusu, naj s Tabo popolno razpolaga, da bo vse v čast njegovemu Srcu in reci: Moj Gospod in moj Bog! rad sem reven, da morem le tebi živeti. Rad vse pustim, da le tebe najdem, vsemu se z veseljem odpovem, da me le ti ne zapustiš. »Vse sem imel za blato, da Kristusa pridobim.« (Fil. 3. 8.)

Anton Oblak.

Srce za vse.

Kot za maja v jutru zornem
k solncu pestri cvet se klanja,
tako i v življenju bornem
človek išče brez nehanja
kraj počitka, miren stan;
išče si srce ljubeče,
srce blago in čuteče,
išče, išče, pa zaman.
Zemlja ima src obilo,
ki odpró se na stežaj,
dokler tebi sije raj.
Zemlja ima src obilo,
dobrih, blagih src število,
toda plitva so zelo.
Enemu le so odprta,
tvojim križem so zastrta,
tebi tu miru ne bo.
Kam sedaj? — Tje pred altar.
Tam je Srce, vsem odprto,
vsem gori ljubezni žar,

ki ne zmanjša se nikdar.
Ti, ki težo križa nosiš,
ki miru, tolažbe prosiš,
v srcu božjem vse dobiš.
Ti, ki skrito se solziš,
ne sramuj se solze vroče,
Jezusu je vse mogoče,
saj on ve, kaj ti trpiš.
Ti pa, ki ti sreča sije,
ki povsod ti radost klije,
hiti, hiti pred oltar.
Tebi se veselje zveča,
čista, polna ti bo sreča,
če jo Jezus sprejme v dar.
Vsi, ki tavate v tujini,
mogočnjaki in trpini,
srce božje je za vas.
Srca blaga in ljubeča
ugasnejo kot bela sveča
Jezus ljubi večni čas.

S. Elizabeta.

„Slavimo sloveče može!“

(Ob zlati maši župnika-prelata Janeza Rozmana.)

Kdo je ta častiti možak-korenjak, čegar krepko postavo vidite danes pred seboj? Če ga ne poznate, boste rekli: To je mož v najboljših letih, tako močan in čvrst je še videti! Kaj bi šele rekli, ko bi videli njegovo pokončno hojo, slišali njegov krepki, rezki glas, poslušali živahni njegov govor! Menili bi, da slišite mladega oficirja, ko s krepkim glasom poveljuje svoji trumi! In kaj šele, če bi videli njegovo živahno kretanje, kako se giblje, suče in obrača; kako je živ, uren in poskočen, da ga je veselje videti! Vi bi rekli, to je mlad fant, ki poje svojo novo mašo in se mu življenje v svoji lepoti smehlja nasproti! Le ena reč — njegovi lasje, ki so že beli in jih tudi nekaj manjka, nam povedo, da je to mož, ki je moral že mnogo prebiti, delati, trpeti...

To ne bo novomašnik, moralo bo biti nekaj drugega! Tudi zlata verižica okolu vrata in križec na prsih, to tudi nekaj pomeni. In če bi vi videli njegov višnjev talar pa njegovo škofovsko kapo, katero nosi ob velikih praznikih, tedaj boste začudeno vprašali: Oho, kaj pa vse to pomeni?! To ni navaden mož, to mora biti nekaj posebnega!...

Mnogi naših bravcev bodo v tem obrazu z veseljem spoznali svojega starega, na široko znanega, vedno živahnega, vedno vselega častitega znanca. Njim pa, kateri ga ne poznajo, bodi povedano: to je prečastni, milostni gospod **Janez Rozman**, apostolski protonotar, papežev prelat, častni kanonik in župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani. In ne nova, ampak **zlata maša** je tista slovesna prilika, ob kateri se spodobi, da se ga spominjamo in predstavimo v podobi in besedi našim bravcem. Dne 22. julija t. l. bo poteklo 50 let, kar je bil posvečen v mašnika, 27. julija pa, odkar je prvič Bogu daroval presveto daritev nove zaveze. To priliko hočejo porabiti njegovi župljani, njegovi kaplani in drugi duhovski prijatelji, da se Bogu zahvalijo zanj, njemu pa pokažejo svojo

hvaležnost in ljubezen. Zlata maša se bo obhajala 22. julija pri sv. Jakobu z veliko slovesnostjo.

Gospod zlatomašnik si gotovo ne želi tega slavlja. Pa ker ve, da se je zastonj ustavljati sili navdušenja, govori, kakor je govoril vselej, kadar je bil odlikovan: »Pa naj bo tudi to v božjo čast!«

Gotovo! Bogu v čast bo ta jubilejna slavnost. Saj je vselej Bogu v čast, kadar se časte njegovi maziljenci. »Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje«, je rekel Gospod Jezus Kristus.

Slavljenec je sedaj star 74 let. Rojen je bil v Godoviču na Notranjskem 4. aprila leta 1832. Ker so se kmalu začele kazati v dečku velike zmožnosti, so ga poslali v Idrijo, kjer je dovršil ljudsko šolo in prvi gimnazijski razred. Ostalo gimnazijo in semenišče je dovršil v Ljubljani. Dne 22. julija 1856 je bil kot bogoslovec posvečen v mašnika. Naslednje leto je bil poslan v dušno pastirstvo, v katerem še sedaj deluje z mladeniško gorečnostjo.

Koliko bi vedele povedati o tem delovanju šola, cerkev in bolniška postelja!

V Kočevju, kjer je bila njegova prva služba (od 8. septembra 1857 do 14. septembra 1861) je bil šolski vodja in katehet. Tudi v Ljubljani je deloval v šoli kot katehet skoro 20 let in osem let je bil ob enem tudi šolski vodja. Kako je znal z vneto besedo cepiti v mlada srca vednost in čednost! Vzgojil je ogromno število učencev, med katerimi jih je sedaj mnogo na odličnih mestih.

Čeprav pa je imel gospod zlatomašnik v šoli silno veliko dela, ga je bilo vedno videti v spovednici in na prižnici; vrhu tega je marljivo obiskaval bolnike in jim nosil zadnje tolažbe.

V spovednici je imel veliko težav. Ko je prišel v Ljubljano, je na Kranjskem še precej vladal mrzli duh janzenizma. Gospod prelat pa je neustrašeno napovedal boj janzenizmu in priporočal pogošto spoved in ob-

hajilo ob vsaki priliki. Spovedoval je neprenehoma. Še sedaj ga je skoro vsak dan videti v spovednici od ranega jutra do pol osmih in še dalje, in istotako tudi več večerov v tednu. Zato so pobožne dušice tudi tako vnete zanj! Na stotisoče jih je od blizu in daleč, ki so v spovednici gospoda zlatomašnika dobili tisti sladki mir, ki ga more dati samo Bog.

Njegove navdušene govore je hodila poslušat cela Ljubljana. Velikokrat so bili poslušalci ganjeni do solz. Gotovo so ti govori prinesli mnogo mnogo sadu.

In kdo prešteje bolnike, ki jih je on spremljal na oni svet! Upamo, da vsi tam gori v

nebesih prosijo zanj; saj jim je on odprl nebeška vrata.

»Revežem se evangelij oznanjuje,« je rekel Jezus. In do revežev je imel tudi gospod zlatomašnik vedno prav posebno ljubezen. Sedaj je duhovnik petdeset let, pa je reven kakor kak kaplan, ko nastopi svojo

Zlatomašnik preč. gospod župnik-prelat Janez Rozman.

službo. Ves svoj denar je blagi gospod naložil v nebeški hranilnici, ki daje pač najvišje obresti. Zato pravi, kadar že ne more pomagati: »Pri sv. Jakobu smo sami berači, s fajmojstrom vred!« Seveda mu tega nikdo za zlo ne vzame, saj ga poznajo in si mislijo: Ta je pa prav Rozmanova! Ker so dobri ljudje kmalu spoznali, kako dobro znagospod

prelat denar rabiti, so mu darovali znatne svote. Bog sam ve, koliko tisočev so reveži prejeli iz njegovih rok.

Vrhu tega že več let vodi šentjakobskotnovsko podružnico Vincencijeve družbe, in pred dvema letoma je prevzel vodstvo vse Vincencijeve družbe za Kranjsko.

Prelep spomin gospodu zlatomašniku je pa cerkev sv. Jakoba v Ljubljani. V tej cerkvi on deluje že 45 let in je od leta 1881 nanjo navezan kot župnik. Dvakrat jo je že popolnoma prenovil in za to nabral ogromne svote denarja pri dobrotnikih. Krasne slike na cerkvenem stropu in ubrano zvonenje, vse sad zlatomašnikovega truda, pomnožujejo slavo te lepe hiše božje.

Še nekaj morda pogrešaš, dragi bravec? Dela na socialnem polju, kajneda? Tudi tu ni gospod zlatomašnik držal križem svojih rok. Pri sv. Florijanu je šola za prav male otroke, dečke in deklice. Vzdržuje jo družba dobrotnikov. Otroci dobivajo v njej, ker so revnih starišev, vsak dan tečne hrane. Tej šoli je gospod prelat že dolgo vrsto let vodja. V cerkvi sv. Florijana je ustanovljena Marijina družba za gospe. Gospod zlatomašnik je njen voditelj. Odkar je gospod Rozman župnik, je šentjakobsko župnijo že dvakrat prerodil sveti misijon. — Komu ni znano »Katoliško društvo za delavke v Ljubljani«? To društvo ima v gospodu zlatomašniku že od svojega pričetka skrbnega očeta in predsednika. Že 11 let vsestransko in neumorno deluje za društvo. — Od leta 1888 do 1891 je bil mestni svetovalec in nekaj časa tudi odbornik mestne hranilnice. — Ali ni vse to delovanje eminentno socialno?

Da deželjska in duhovska oblast nista mogli prezreti tako zvestega in marljivega delavca, kakor je gospod zlatomašnik, to je samo po sebi umevno. Že leta 1883 je bil imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetnika. Leta 1892 je postal častni kanonik.

Leta 1898 ga je cesar odlikoval s Franc Jožefovim redom. Leta 1901 pa je bil povzdignjen do najvišje časti, ki jo Rim daje navadnim duhovnikom: postal je apostolski proto-notar in papežev prelat. S to častjo je zvezana pravica, da sme tako darovati slovesne svete maše, kakor škof (do darovanja na prestolu) in nositi mitro (škofovsko kapo; palice ne).

V privatnem življenju je bil gospod prelat vedno ponižen in ljubezniv do vsakogar. S svojimi kaplani je bil — kakor rad pogostokrat v družbi povdarja — »enega srca, enega duha«. Svojim prijateljem je bil vedno odkritosrčen prijatelj. Med njimi so možje, katerih imena se s častjo imenujejo, n. pr. rajnki knezoškofov brat gospod Jožef Jeglič, gospod Leskovic i. dr.

Tak je gospod zlatomašnik, prelat Rozman. Vse njegovo življenje je poteklo v delu za čast božjo in blagor bližnjega. Zato je pa tudi njegovo ime zapisano z neizbrisnimi črkami v srcih tisočernih in z zlatimi črkami v bukvah življenja. In ko bo na koncu sveta večni Sodnik klical v svoje kraljestvo tiste, ki so nasičevali lačne, napajali žejne, sprejemali popotnike itd., bo stal med prvimi on, katerega celo življenje je nepretrgana veriga dobrih del, duhovnih in telesnih.

Gospod zlatomašnik je vkljub svoji starosti še čvrst in krepak. (Naša slika njegova je prav iz zadnjega časa.) On je sploh silno »zdrave in trdne postave«. Le eno težavo ima, ki ga ovira pri delu, in to so njegove noge. Te ga časih prisilijo, da se mora za nekaj časa vleči ali iti v toplice. Pa komaj si malo opomore, četudi, kakor sam pravi, še »ves švedrast«, že jo zopet krepko koraka na prižnico in v spovednico.

Vsi, ki se veselimo njegove zlate maše, prosimo Boga, da bi se mogli čez deset let zopet zbrati okrog njega k še lepši slavnosti. Bog daj — in živi ga Bog!

N.

K Jezusu po Mariji!

VII. Pismo.

Velečastiti gospod župnik!

Mesec majnik je bil letos prav posebno lep in pomenljiv za nas, ki smo se oglasile za Marijino družbo; začele smo se namreč **pripravljati za sprejem.**

Zadnjo nedeljo šmarnične pobožnosti smo se po popoldanski službi božji zbrale v stranski kapelici naše župne cerkve, kjer je lepa podoba Brezmadežnega Spočetja. Za ta dan smo podobo še posebno ozaljšale. Težko smo pričakovale prihoda gospoda župnika.

Ob njegovem prihodu zapojemo lepo Marijino pesem in odmolimo češčenamarijo. Nato stopijo gospod župnik pred nas na oltarjeve stopnice ter nam v prav prisrčnem govoru, prav domače razlože pomen Marijine družbe in potrebo, da se prav vestno pripravljamo za sprejem.

Ne vem, kdaj je zadnjič kak govor tako globoko segel v moje srce, kakor ravno ta. Naj navedem le nekaj lepih glavnih misli iz tega govora:

»Otrok Marijin biti je najlepše **plemstvo**; kot otrok Marijin živeti, je največja **sreča in čast**. Kaj moraš, kaj smeš, in česa ne smeš storiti, ti pove zavest, ko rečeš: »Dober otrok Marijin hočem postati.« Veden **opomin** pri vseh delih je: »Otrok Marijin sem.«

V izkušnjavah ti bode **obramba** zavest, da si otrok Marijin. Kako moraš **Marijo častiti**, ljubiti, ti pove beseda: »Otrok Marijin sem.« Kakšen moraš postati, da se smeš s pravico imenovati dobra kongreganistinja, ti pove ravno ta naslov, ki je **ogledalo** za tvoje življenje. V bridkosti ti je največja **to-**

lažba, da si Marijin otrok. V smrti ti bo **tolažilna** beseda, ob sodbi **odločilna beseda**, in najosrečevalnejši **pozdrav** pred prestolom Nebeške kraljice: »Marijin otrok sem.«

Po govoru so nam gospod voditelj blagoslovili **male svetinjice** s podobo Matere božje in nam priporočili, naj jih na navadnem traku ali vrvici vedno nosimo in nam izročili **pravila** naše Marijine družbe ter priporočili, da se jih prav dobro naučimo in takoj začnemo po njih ravnati.

Za **pripravljavko novink** so imenovali Selakovo Alojzijo, ki je že več let zapisana v mestni družbi in je sedaj z drugimi našimi že drugod vpisanimi tovarišicami prestopila v našo novo ustanovljeno družbo.

Potem smo še nekaj molile in zapele par pesmic in se nazadnje vse srečne vrnile domu.

Naj Vam še nekoliko poročam, kaj delamo v **novicijatu**. Vsako nedeljo in praznik po popoldanski službi božji zbira nas po oddelkih naša dobra Alojzija v sobi nekdanje šole. Tu je tudi že mala knjižnica in bralna soba, seveda le za dekliško družbo, kjer imamo poleg več iztisov »Bogoljuba« tudi še mnogo drugih časopisov in knjig, ki jih pridno prebiramo.

Alojzija, ki nas pripravlja za sprejem, Vam je res dobro dekle. Pobožna je in pri vsem tem vedno veselega obraza; obenem pa ponižna in potrpežljiva. Ona nas ljubi, me pa tudi njo rade imamo in ji vse zaupamo. Posebno nam dopade njena odkritosrčnost, ker nam ljubeznivo vse pove in nas opozori tudi na naše napake in posebne naše nevarnosti, obenem pa tudi njena molčečnost, ko vse obdrži zase, kar ji zaupamo. Nobena ji

ne zameri odkritosrčnega svarila, ravno nasprotno smo ji vse prav hvaležne.

Podomače in priprosto nam tukaj razlaga pravilo za pravilom, vedno oziraje se na življenje. Za domačo nalogo pa nam zaukaže, razložena pravila se iz glave naučiti. Večkrat nam priporoča zlasti sveto obhajilo, včasih nas prosi, da gremo kak dan k svetemu obhajilu v kak poseben dober namen. Tudi v čednostnem življenju nas vadi. Priporoča nam zdaj ponižnost, čistost, skromnost, potrpežljivost, ubogljivost do starišev in gospodarja, zdaj zopet hrabrost, navdušenost in odločnost. Potem zopet pove, kaj je od zadnjega shoda zapazila na kateri kaj slabega ali dobrega.

Predno gremo domu, se vedno nekoliko porazveselimo. Zapijemo kako Marijino ali

drugo pošteno in nedolžno pesmico. Zdaj ta zdaj ona (tudi Alojzije ne smem izvzeti) pove kako smešnico ali kaj kratkočasnega. Včasih nam iz časopisov ali iz katere knjige bere glasno kakšno važnejšo stvar. Na tak način kar naenkrat mine čas, ko nas kličejo domu naše stanovske dolžnosti.

Upamo, da bomo tako po preteku šestih mesecev pripravljanja vredne in zadostno pripravljene, da nas bodo gospod voditelj sprejeli v Marijino družbo, česar že tako težko pričakujemo.

Sebe in vse tovarišice Vam priporoča v molitev iz srca vdana **Angela.**

Na praznik sv. apostolov 1906.

Mariji Snežnici.

Tam, kjer je v času solnčnate vročine
snežena halja rimski grič zakrila,
si za svetišče kraj si izvolila,
dobrotno zrla nanj z neba višine.

Ta žar ljubezni pa še zdaj ne mine:
Vsem onim, ki jih tja prižene sila,
pomagaš vedno še kot Mati mila,
če se izkažejo ti hčere, sine.

Marija, glej, sneženo zagrinjalo,
mrzlotna senca mi srce zakriva,
oh, kdaj bo v njem poletje zavladalo? —

Naj žar ljubezni tvoje nanj vpliva,
izbudi v njem češčenje cvetje zalo,
ki prija tebi, Mati milostljiva!

Br. Gervazij.

Marija Goretti, mučenica nedolžnosti.

(Krasen zgled mladini.)

Bilo je 10. julija leta 1904, ko se je vršila znamenita svečanost v Nettunu, majhnem, kakšnih dvanajst ur od Rima oddaljenem obmorskem mestu. Spremljana od dušnih pastirjev, starišev in učiteljev se je pomikala procesija otrok vseh raznovrstnih šol in zavodov, belo oblečenih deklic s palmami ali lilijami v rokah proti cerkvi Matere božje. Tam je položila mladina palmove in oljkine vejice ob krasnem, iz belega marmorja izklesanem spomeniku, ki so ga tisti dan odkrili.

Spomenik, ki je visok celih pet metrov, je narejen tako-le: V spodnjem delu je le-

žeča podoba mlade mučenice. Na desnem spodnjem voglu krasnega spomenika zagledamo bežečega človeka z bodalom v roki. Nad tem pa se dviguje proti nebu angel z lilijo na prsih v znak ohranjene nedolžnosti. Vrh spomenika pa občudujemo rajskomili obraz Matere božje, ki se pripravlja, čisto dušo, katera ji hiti nasproti, spremiti v nebesa. Spomenik je postavljen pred imenovano cerkvijo na levi strani glavnega vhoda.

Kdo je bila tista deklica, ki se tako svečano prostavlja in kateri so postavili tako lep spomenik?

To je Marija Goretti, dvanajstletna deklica, ki je umrla 6. dne meseca julija leta 1902 kakor mučenica neomadeževane čistosti, osemnajstkrat zabodena z bodalom.

Marija Goretti je bila rojena leta 1890 v vasi Korinaldu na Laškem. Njeni stariši so revni pa pobožni kmetiški ljudje. Zaradi vedno večje družine so bili prisiljeni preseliti se v Nettuno. Alojzij Goretti, oče naše Marice, je delal tam vkup z dvema svojima rojakoma, namreč Janezom Serenellijem in njegovim sinom Aleksandrom, ki zaradi svoje sirovosti in lenobe že kakor petnajstleten deček ni obetal nič dobrega. Tudi stanovali sta obe družini skupaj v eni hiši.

Nezdravi, močvirnati kraj pri Nettunu je kmalu izpodkopal zdravje Alojziju Gorettiju in 6. dne meseca maja leta 1900 je zatisnil oči, zapustivši šestero nepreskrbljenih ortok.

Smrt predragega očeta je najhujše zadelo Marico. Ni ji bilo dovolj spominjati se očeta pri vsaki molitvi, ampak namenila je očetu drugo še dokaj boljše delo. Hotela je z bratom vred svoje prvo sveto obhajilo opraviti in ga darovati očetu v večni mir in pokoj. Kako lepo se je pripravljala za prvo sveto obhajilo! Od dne do dne je bila ponižnejša, pobožnejša, in bolj ljubezniva do matere in bolj skrbeča za bratca in sestrice. Prva je hitela k službi božji in poslednja iz cerkve, pa pri molitvi se ni nikoli nikamor ozrla. Pred vsem pa je častila Marica brezmadežno nebeško Kraljico. Kedar je vstala in kedar je šla počivat, je zmolila še posebej tri češčenamarije k prečisti Devici Mariji.

In 29. junija leta 1901 je bila naposled Marica tako srečna, da je zavžila Telo našega Gospoda. Od samega veselja je imela solze v očeh. V ta toliko pomenljivi dogodek je bila kar vtopljena in v svoji pobožnosti je šla tako daleč, da je prosila odpuščenja vse ljudi v hiši, celo očeta in sina Serenellija, pomočnika rajnega očeta. Ljudje v cerkvi in angeli v nebesih so morali občudovati njeno globoko pobožnost. In na dan prvega sv. obhajila je pokleknila zvečer, ko so že vsi pozaspali, tik svoje postelje in molila sveti rožni venec za očeta.

Kakor od Boga je bila Marica bogato obdarovana tudi od narave. Bila je angel bratcem in sestricam in desna roka materi. Mlajše sestrice je oblačila, umivala in česala, jih čuvala kakor angel varih, pa molila ž njimi. Zato so jo pa tudi sestrice tako rade imele. Ko je nekoč najmlajša sestra nevarno zbolela — bilo je to že čez nekaj mesecev po Maričini smrti — je neprenehoma klicala milo ji Marico. Ako je dobila kje slaščič ali sadja, ga ni nikdar okusila, da bi ga ne bila prej delila z materjo in sestricami. In kolikokrat ni nji sami nič ostalo. Nikdar ni držala križem rok. Če ni pomagala materi, je pa prala in šivala obleko sestricam in tudi družini Serenellijevi.

Marica je bila blaga deklica, nihče je ni videl slabe volje. Ako je kaj napak naredila in bila zaradi tega pokarana, ni nikoli črhnila besedice nazaj, ampak povabila je glavo in mirno zrla predse, zakaj pri srcu ji je bilo hudo, da je mater užalostila. Nikdar se ni genila z doma, če ni bilo treba; ako je šla na polje ali po vodo na studenec, se ni nikjer po nepotrebnem mudila. Zlasti pa se je izogibala klepetavih in malopridnih deklet.

K spovedi je šla sleherni mesec; pri tem pa ji je bilo vedno žal, da ne more iti še večkrat, a imela je do bližnjega duhovnika daleč. Dne 30. junija leta 1902 je rekla materi: »Prihodnjo nedeljo pojdem v Nettuno k spovedi.«

Ali zloben brezbožnejš je to preprečil. Ta malopridnejš je bil dvajsetletni Aleksander Serenelli, ki je stanoval pri Gorettijevih. Ravno tiste dni je mati čudom zapazila, da se je hčerka Marica vselej, kedar ji je Aleksander kaj naročil ali sploh kaj ž njo izpregovoril, na tihem zjokala. Poznejša sodnijska preiskava je pojasnila tudi to. Ta živina v človeški podobi je hotel ravno nekaj dni prej nedolžni deklici silo delati. Pa ona ga je zmagala. Ali vsled tega razjarjen, je brezbožnik zapretil deklici s smrtjo, ako črhne komu le besedico o tem.

In napočil je dan 5. julija leta 1902, tisti dan, ko se je namenila Marica k spovedi.

Marica je sedela na stopnicah pred hišo in šivala obleko — svojega morilca! Bratci

in sestrice so bile pri materi na njivi. Tudi Aleksander je bil tam. Kar stopi k Maričini materi in jo prosi, naj bi delala nekaj časa mesto njega, ker mora po nekem opravku. Nič slabega sluteč je žena privolila v to.

Aleksander je krenil naravnost proti domu, šel mimo Marice, ne da bi jo nagovoril. S peklenskim namenom je stopil v shrambo, kjer je bilo spravljeno različno železje. Tam si je poiskal bodalce, dolgo 23 centimetrov.

Nato stopi pred vrata in pokliče izprva priliznjeno, potem pa srdito k sebi nesrečno dekletko. Marica zatrepeta na vsem telesu in meni uteči preteči nevarnosti in ne reče besedice. Zastonj! Malopridnež plani proti njej, jo popade za ramo in vleče v hišo. Marica pokliče mater na pomaganje! Grdobin ji pa zamaši usta, jo podre na tla, zaklene duri in se pripravlja nedolžnemu otroku silo delati. V obupnosti se junaška deklica z nenavadno močno brani, pohotnik pa zgrabi za bodalo, ki ga je imel dozdej skritega, in jo večkrat zabode. Vendar se posreči junaški deklici se mu izviti in vstati. Steče proti vratom in kliče zopet mater na pomoč. A grozni morilec zadrigne žrtvi vrat in zasaja bodalo v nedolžno telo toliko časa, da se je zgrudila v krvavo lužo na tla.

Aleksander je mislil, da je Marica mrtva, zato je vrgel bodalo za seboj, zbežal v svojo sobo in zaklenil vrata za seboj.

Obupne klice nesrečne žrtve je bilo slišati iz hiše, zato so hiteli mati in otroci domu. Pa, oh, kakšen prizor! Mlada mučenica sicer ni bila še mrtva, ali v tem hipu ni mogla še nič govoriti. Kar so ji mogli, so ji na mestu pomagali, pa nemudoma odpeljali v bolnico v bližnje mesto.

Morilec ni kazal najmanjšega kesanja kljub groznemu zločinu. Ljudje so bili tako silno razburjeni nad tem nezaslišanim činom, da sta policaja, ki sta morilca privezala med konja, na katerih sta jezdila, morala odjahati z njim v največjem diru, sicer bi ga bila množica na mestu raztrgala na drobne kosce.

A brezbožnega je kmalu doletela kazen. Meseca oktobra leta 1902 je bil Aleksander Serenelli obsojen pred rimskimi porotniki na tridesetletno ječo. Kaj je nesrečneža tako

daleč pripeljalo? Kakor je Aleksander sam priznal preiskovalnemu sodniku, edinole branje slabih časnikov, zlasti socialnodemokratskih!

Bilo je proti šesti uri popoldne osodepolnega dogodka, ko so pripeljali Marico Goretta v bolnišnico. Zdravniki so takoj spoznali smrtne rane. Poklicali so duhovnika: »Gospod superior, hitite k temu angelu, ki umira!« Spoved te angelsko čiste duše je trajala le nekaj minut. Ko so zopet pristopili zdravniki, so začeli preiskovati rane, katerih ni bilo nič manj kakor osemnajst, in med njimi take, ki so šle skozi pljuča in drob; na rešitev ni bilo misliti.

Neka plemenita gospa in dve usmiljenki so stregle bolnici. Ko je bila spovedana, je sprejela tudi sveto popotnico in sveto poslednje olje. S kakšno pretresljivo pobožnostjo je zavžila Telo Gospodovo! Bilo je to nekaj lepega, lepega za angela v nebesih in ljudi na zemlji.

Zadnje veselje, ki ga je vžila mlada mučenica na zemlji, je bil njen sprejem v družbo Marijinih otrok. Venomer je poljubovala svetinjico, katero ji je obesil krog vratu duhovni pastir.

Ko jo je usmiljeni brat Makarij, bolniški lekarnar, prosil, naj se ga spominja v nebesih, je odgovorila: »Kdo ve, kdo izmed naju pride prej tja gor!« — »Ti vendar, nedolžna Marica,« je dejal usmiljeni brat, na kar mu je ona zagotovila: »Torej, če pridem jaz prej, pa bom molila pri Bogu za vas!« Bolečine pa so bile venomer hujše in so bile naposled tako silne, da je deklica izgubila zavest. In kaj je govorila tedaj? Večkrat je zaklicala: »Aleksander, Aleksander, kaj vendar delaš? Pogubljen boš!«

Gotovo so bile njene misli še pri groznem prizoru prejšnjega dne. — Zdajci prime umirajoča bolnica za roko usmiljenko, kakor bi hotela, nekam poklicana, s postelje vstati, — a v tem hipu omahne nazaj na zglavje in bila je — mrtva. Bila je nedelja, dan Gospodov, 6. julija leta 1902.

Sprevod pa, ki se je pomikal zjutraj dne 8. julija na mestno pokopališče, je bil tako lep, da nikdar tega, Duhovniki, učitelji, uč-

teljice s šolsko mladino, različne bratovščine in na stotine ljudi je šlo za prelepo okrašeno in ovenčano mrtvaško rakvijo. Rakev so položili v grob, ki ga je mesto Nettuno do- ločilo in podarilo v priznanje junaške moči mladi mučenici.

Ni še dolgo počivala v hladnem grobu, ko se je sprožil glas po časnikih, naj se po- stavi dostojen spomenik krščanski junakinji Marici Goretti. In kako so radi prispevali zlasti mladina po vsej laški deželi za dostoj- jen spomenik mladi deklici. Marsikakemu daru je bilo priloženo še pisemce prelepe vsebine.

V enem pismu je stalo: »O junaška de- klica, daj, da bom tudi jaz ljubila lepo čed- nost, ki je naredila tebe za mučenico!«

Druga deklica je pisala: »Marija Goretti, slavna mučenica sedanje dobe, izprosi mi milost, da tudi jaz umrjem kakor ti v čisti ljubezni do Boga.«

Zopet v drugem pismu je bilo brati: »O nepremagljiva mučenica XX. stoletja, tvoja deviška kri bodi zarja boljših časov in seme

med nami kristjani, iz katerega bodo pri- klile deviške duše, in podeljaj nam moči, da bi prej umrle, kakor izgubile prelepo čednost čistosti!«

Dve Marijini družbi iz Anglone in Tur- sov sta joproslavljali: »Marija Goretti, dokler si živela, nismo vedeli niti za tvoje ime. Zdaj pa, ko si po junaškem mučeništvu prišteta k nebeškim devicam, kako te ljubimo! O ne- vesta Kristusova, sprejmi nas v svojo obrambo!« In od nekod drugje so ji pisale Marijine device: »O prevzvišena devica, ki si se v svoji lastni krvi združila z brezma- dežnim Jagnjetom, izprosi vsem tvojim se- stram, zlasti nam, ki te tako ljubimo, ono čistost, ki je naredila tebe v zorni mladosti za mučenico!«

Krasen spomenik proslavlja junaško, bogaboječo deklico; a še stoinstokrat lepši spomin si je postavila v srcu vseh Marijinih otrok, in ime Marije Goretti naj vsikdar nav- dušuje nedolžna srca, da sklenejo: »**Rajše umreti, kakor izgubiti nedolžnost!**«

Svojemu pastirju, hvaležno vdani farani šentjakobski.

Vstajenje je v prirodi... Solnce zláto
na krilih jasnih izza gor veslá,
pred sé pa siplje žarke prebogato,
da v njih se koplje čisti rob neba.
In cvet za cvetom čašico odpira,
v blesteče solnce ljúbko se ozira,
pozdrav šepeče v novi dan.
In gozdni pevci lahnokrili
v akordih nežnih so se oglasili,
ko žarki so objeli njihov stan.
Vse se raduje, vse pozdravlja, vstaja,
ko z zlatim solncem dan prihaja.
Preblagi zlatomašnik, dan veselja
je bil i za Te oni srečni dán,
ko z vstopom v svečeniški stan
izpolnjena je bila Tvoja želja.
Že petdeset je dolgih let,
kar stopil pred oltar si svet,
ko Ti srce veselja je vzdrhtelo,
saj s posvečeno roko hostijo si belo
in v nji Gospoda prvokrat objel.
Ni li takrat zahvalnice zapel
s Teboj cvetoči gaj, zeleni log?

Ni li takrat zvenelo krog in krog
pozdravov sto, kakor ko vstaja dan?
Ti pa, med mašnike pozvan,
si srčno stopal svojo pot,
in nisi vprašal, je li solčna, jasna.
Nebo je bil Tvoj cilj, ne sreča časna.
Pomoč, krepilo bil Ti je Gospod.
Pa hitro je mineval čas;
in roka božja, vedno mila,
previdno Ti nov dom je odklenila,
kot mlad duhovnik prišel si med nas.
Devetkrat pet je let vtonilo,
kar cerkvi tej apostol si goreč.
O, da zidovje to bi govorilo,
povedalo o Tebi bi še več!
Ti večna luč, li nisi vzdihov štela,
ki iz srca so vreli pred oltar?
Koliko žrtev, potnih kapljic, dela
je zlatomašnik Bogu nudil v dar?
Govori tiha spovednica!
Kolikrat dvignila se je desnica?
Koliko src je našlo tukaj mir?
Govori tabernakelj zlat!

Kolikokrat je prišel naš pastir
po Jezusa, najdražji tvoj zaklad?
In koliko besed gorečih
ti cerkev od apostola si čula?
In kólikrat je cvetje sreče sula
njegova roka že na pot trpečih?
Govori, pričaj zdaj župnija cela:
Si li kedaj pastirja boljšega imela?
Zato pa zlatomašnik prečastiti,
se slavja Tvojega vsakdo raduje;
srebrno beli glavi Tvoji pač pristuje
najlepši venec, ki ga roka more zviti.
A še preslabo je zlató,

da se krog Tvojih senc ovije;
več, stokrat več pripravlja Ti nebó,
drag venec boš prejel iz rok Marije.
Glej, v venec pa, ki so ga leta zvila,
i naša roka biser rada bi vložila:
hvaležnost naših src — o sprejmi jo!
In ti nebo, poslušaj prošnjo vročo:
pastirju našemu bodočnost daj cvetočo,
daj zlatomašniku še mnogo let!
Ko pa življenja solnce bo vtonilo,
Srce presveto, bodi ti plačilo
apostolu, ki bil je za te vnet!

Slovenska dekleta!

Minil je mesec junij, v katerem smo posebno častile presveto Srce. Kajne, mnogo je storilo in žrtvovalo srce, napolnjeno goreče ljubezni do Jezusa. Če posvetna ljubezen toliko stori, ali naj mar me zaostanemo za posvetnjaki? Kaj naj pa storimo, da pokažemo res pravo, požrtvovalno ljubezen do Jezusa? Veliko moliti? »Ah, tega ne morem,« vzdihne kmetska dekle. »Komaj zora napoči, moram iti na delo, kdaj naj molim!« Postiti se pri težkem delu, to pa tudi ne gre. Ali res ne moremo nič storiti, s čemur bi pokazale posebno ljubezen do presvetega srca? — Da, lahko nekaj storimo, brez zamude, brez škode na zdravju, v časno in večno srečo našo. Poslušajte!

V življenju Jezusovem se ne bere, da bi bil Jezus tožil zbog telesnih potreb. Šele, ko je na križu visel, zaklical je milo: »Žejen sem.« Njegovo telo je vsled izgube krvi trpelo silno žejo; a bolj je medlevalo njegovo Srce, prenapolnjeno z ognjem čiste ljubezni do naših revnih src. Oj, pokažimo torej de-

janski svojo ljubezen s tem, da pristopimo v družbo treznosti. Morebiti se vam bo to težko zdelo. Pravijo pa: ljubezen vse premaga. Premagajmo tudi mé vse presodke in iz ljubezni do Srca, ki je na križu trpelo toliko žejo, zdržimo se vsake opojne pijače. Presveto Srce nam gotovo to premagovanje bogato poplača nekdanj v nebesih.

Pa tudi v zemeljskem življenju nam bo ta družba koristna. Ne verjamate? — Vsaki deklici mora biti prva skrb, da si ohrani svojo dekliško čast. In kedaj se ta najprej zapravi? Ali mar ne tedaj, ko je glava omojena vsled opojnih pijač? Česa se poslužujejo hudobni, strastni ljudje, da premotijo nedolžnost? Ah, samo vino je skopalo grob nedolžnosti mnoge deklice! Koliko koristi ima tedaj ravno družba treznosti za deklice v nravnem oziru! Premagajmo tedaj vse ozire na ljudi, zadostujmo presvetemu Srcu z prostovoljno zdržnostjo, ko ga mnogi tako hudo žalijo z nezmernostjo!

Štajerska mladenka.

Oglasnik Marijinih družb.

I. Za družbo treznosti se je oglasila na zadnji tukajšnji poziv: 1. Mladeniška družba v Starem trgu pri Ložu ima sedem popolnih zdržnikov; drugi bodo še pristopili. 2. Mladeniška in dekliška družba v Šenčurju pri Kranju, 5 popolnih in mnogo drugih, ki so večinoma v drugi stopinji.

Druga se doslej še ni oglasila.

Pričakujemo nadaljnih veselih poročil.

II. Za udeležbo na **katoliškem shodu** se ni oglasila do danes, 12. julija, še nobena mladeniška družba. — Zato prosimo in pozivljemo še enkrat: Želi se, da bi se vdeležilo v nedeljo dne 26. avgusta nekaj zastopnikov vsake mladeniške družbe katoliškega shoda, zlasti pa še onih, ki niso predaleč od Ljubljane. Katera ima zastavo, naj pride z zastavo, (bandera ne). Te zastave moramo po postavi naznaniti vladi, zato prosimo, naj nam to pravočasno sporoče. (Le onih zastav, katere imajo družbe z izobraževalnimi društvi vred, ni treba nam naznaniti, ker

jih bo naznanila že kršč. soc. zveza; vse druge pa mi). — Za družbenike želimo napraviti skupno kosilo in sicer v Rokodelskem domu. Vsak, kdor bo v Ljubljani, in bo že tako moral kositi, bo gotovo želel biti v prijetni družbi somišljenikov. Kosilo bo stalo brez pijače le 24 krajc. Oglasila se sprejemajo do 19. avgusta. Vendar čimprej se oglase, tem bolje. **Zato prosimo vsa predstojništva mladeniških družb, naj prav v kratkem to stvar udom naznanijo, uredite in sporoče to na uredništvo »Bogoljuba«.** Družbe vseh slovenskih škofij so enako povabljeni in naj se oglase ravnotako!

Če bo še kaj treba razglasiti, se bo to zgodilo v »Domoljubu« in drugih listih, ker bo »Bogoljub« izšel šele tik pred katoliškim shodom. Glej še zadej splošen poziv na katoliški shod!

Mladeniške družbe na noge! 26. avgusta v Ljubljano na III. katoliški shod!

Osrednje vodstvo.

Življenje blaženega župnika Janeza Vianeja.

Prav pogosto je končal Vianej krščanski nauk z besedami: »Od Boga ljubljen biti, z Bogom se združiti, v božji pričujočnosti živeti — o, kako lepo življenje! — o kako lepa smrt je to!« Neki dan je slišal na vrtu ptiče žvrgoleti. »Ubogi ptički!« je dejal ihte, »vi ste ustvarjeni, da požete, in vi požete, — človek je ustvarjen zato, da ljubi svojega Boga, pa ga ne ljubi.«

»Mi Boga ne ljubimo,« je rekel nekdanj, »ker nismo še tako daleč prišli, da bi se nam priljubilo vse, kar nas stane kaj truda. — Nekateri ljude se jokajo, češ da ne ljubijo Boga. No, ti ljubijo Gospoda prav odkritosrčno. O kako srečna je misel, da se nahaja na tej ubogi zemlji vendar še največja zvestoba in ljubezen do Boga!«

Arški župnik je priporočal posebno tri pobožnosti: pobožnost na čast Kristusovemu

trpljenju; Rešnjemu Telesu; pobožnost do preblazene Device, in pobožnost za verne duše v vicah.

Trdil je kakor sv. Bernard, da je znamenje pogubljenja, če kdo nima pobožnosti do sv. Rešnjega Telesa. »Trpljenje Kristusovo je kakor velika reka, ki izvira iz gore in nikdar ne usahne.« Najsvetejšemu Zakramentu je dajal najljubeznivejša imena, celo sam si je izmislil nove besede, da bi mogel prav spodobno o njem govoriti. Pri krščanskem nauku je o njem najraje govoril. Tedaj mu je bilo srce polno hvaležnosti, ljubezni in sreče; obraz se mu je svetil, oči so mu žarele, in dostikrat so mu udušile besedo solze. »Otroci moji!« je vzkliknil »kaj je vendar ta Zakrament! Naš ljubi Zveličar ima vendar samo eno srce, da nas ljubi, iz katerega izhajata usmiljenje in dobrot, da izbrišeta

grehe sveta. Po povzdigovanju me strah večkrat prevzame ko držim najsvetejše Telo našega Gospoda in Zveličarja v rokah, tako da mislim, da ne zaslužim drugega kakor pekel; tedaj si pač mislim: Ako bi mogel potem vsaj njega s seboj vzeti. V njegovi družbi bi mi bil še pekel prijeten; ne bilo bi mi težko vso večnost trpeti, samo če bi bila skupaj. Potem bi to sploh pekel ne bil več; plamen ljubezni bi pogasil ogenj pravice.«

»Po povzdigovanju je ljubi Bog tukaj dole, kakor v nebesih. Ako bi človek popolnoma spoznal to skrivnost, bi umrl od ljubezni. Bog nam jo skriva zato, da nas varuje.

»Ko je Bog mislil dati naši duši hrano za popotovanje po zemlji, se je ozrl po cellem stvarstvu, pa našel ni ničesar, kar bi je bilo vredno. In potem? Ozrl se je nase, in sklenil je dati samega sebe za to hrano. — O duša moja! kako si velika! Torej samo Bog te more nasititi in zadovoljiti! Hrana duši je meso in kri Boga! — Kako srečna je duša ki se sme združiti z Zveličarjem v sv. obhajilu!

In naš Odrešenik je dejal: »Vse karkoli boste prosili Očeta v mojem imenu, vam bo dano!«

Nikdar pa bi nihče ne bil mislil, prositi od Boga njegovega lastnega Sina. A kar si človek ni upal prositi, je Bog dal. Ali bi se mi upali kdaj prositi Boga, naj pusti, da umre njegov Sin, da nas bo hranil z njegovim mesom in z njegovo krvjo? Nikdar ne! Toda Bog sam je sklenil tako v svoji neskončni, nerazumljivi ljubezni. In zares, tako je mogel storiti le Bog, ki je ljubezen sama.

»Brez sv. obhajila bi ne bilo tukaj dole nobene sreče: življenje bi bilo neznosno. V sv. obhajilu pa sprejemamo svojo srečo in blaženost.

»Ako bi nas kdo vprašal po sv. obhajilu, kaj neseš domu, bi odgovoril: Nebesa. — Samo prave, žive vere nam manjka, sami svoje časti ne poznamo. Če se vračamo od mize Gospodove smo ravno tako srečni, kakor bi bili modri iz Jutrove dežele, če bi smeli vzeti Jezuščka s sabo.

»Napolni posodo s tekočino in jo skrbno zapri, in tekočina bo ostala dobra, kolikor časa hočeš; in ravno tako, ohrani po sv. obhajilu pobožno zbrane misli, in prav dolgo boš čutil v svojem srcu plameneč ogenj, ki te bo silil k vsemu dobremu, in te odvrčal od vsega hudega.

»Kako mora goreti naše srce, kadar pride vanj Zveličar; saj je gorelo obema učencema na poti v Emavs že, ko sta ga samo slišala govoriti.

»Jaz ne vidim rad, če vzamete molitvenik v roke takoj, ko sevrnete od mize Gospodove na svoj prostor. O ne! kaj bo človeška beseda, kjer govori Gospod sam! Govorite ž njim, poslušajte vse, kar vam pove, tako kakor kakšen prav radoveden človek, ki prisluškuje pri vratih.

»Po sv. obhajilu čutimo v sebi nekaj izrednega; nebeška blagodejnost prešinja vse telo. Kaj je to? To je Gospod, ki se podeli vsemu našemu telesu. Tedaj moramo reči s sv. Janezom: »To je Gospod!« Kdor prav nič tega ne čuti, je obžalovanja vreden.«

Posebno pobožno je, častil Vianej Mater Božjo. Pri njenem altarcu je bral sv. mašo, kadar je le mogel, in ob sobotah ni tega nikdar opustil. Vsak dan je molil: »Češčena bodi Kraljica . . .« v zahvalo za vse dobrote, ki mu jih je izprosila Marija, in vsak večer je molil na prižnici rožni venec brezmadežnega spočetja. Še kot kaplan je ustanovil bratovščino na čast blaženi Devici Mariji. Udje so molili, posebno, kadar je ura bila, Češčeno Marijo z dostavkom: »Hvaljeno bodi najsvetejše brezmadežno spočetje preblažene Device in Matere božje Marije!« — O Marija, vsi narodi naj te slavijo, vsa zemlja naj se zateka k Tebi in povečujejo naj Tvoje brezmadežno Srce.« On sam ni nikdar opustil te pobožnosti. Iz tega vzroka je dal napraviti zase in za svoje farane cerkveno uro, ki je zelo glasno bila.

Še preden so razglasili brezmadežno spočetje Marijino za versko resnico, je bil zanjo ves vnet, in veliko je bilo njegovo veselje, ko je razglasil cerkveni poglavar to dogmo; rekel je: »Kakšna sreča! Vedno sem mislil, samo še tega žarka manjka sijaju

katoliških resnic. To je bila vrzel, ki ni mogla v veri vedno ostati.«

Farani so kmalu spoznali, da je njihov župnik poseben častilec Marije. Vse je storil, kar je le povišalo njeno čast. Marijine praznike so obhajali v trgu posebno slovesno, in iz okolice je prišlo vselej mnogo tujcev. Veliko ljudstva je pristopilo tedaj k mizi Gospodovi in Vianej je opravil službo božjo lepo, kar se je dalo. Iz Ara se je razširilo to češčenje Matere božje tudi v sosedne fаре. Podoba Matere božje je bila videti v Aru povsod, tudi nad hišnimi vrati.

K Mariji se je zatekal Vianej v vseh svojih stiskah in nadlogah. Njeno materno srce je bilo vedno njegovo pribežališče, od njega si je jemal orožje zoper moč pekla. Najraje je priporočal devetdnevnicu na čast sv. Srcu Marijinemu, češ, da je on že toliko zajel iz tega studenca milosti, da gotovo ne bi nič več ostalo v njem, če bi se sploh dalo izprazniti.« V svojih pridigah in v krščanskem nauku se ni nikdar naveličal govoriti o tem čistem, lepem, dobrem Srcu.

»Bog Oče gleda z dopadanjem na to lepo delo svojih rok; Bog Sin časti v njem

srce svoje Matere, Bog sv. Duh ima v njem svoj tempelj.

»Preroki so oznanjevali slavo Marije že preden se je rodila. Primerjali so jo solncem, in zares, prav lepo se da primerjati preblazena Devica s solncem meglenege dneva. — Srce te matere je polno ljubezni in usmiljenja; samo to želi, da bi nas videlo srečne. Samo obrnite se do nje in gotovo boste uslišani.«

Župnik Vianej je neprestano hvalil Boga za vse milosti, ki jih je podelil Odrešenikovi Materi. Hvalil je Očeta nebeškega, da je ustvaril Devico Marijo tako veličastno, tako lepo in dobro; to je bila njegova najljubša pobožnost.

Posebno velika je bila njegova pobožnost, ki jo je opravljal za verne duše v vicah. Priporočal je vsako delo za zboljšanje njihovega trpljenja. Kakor pravijo, je razdelil sveti Dominik svojo kri na tri dele; tako je tudi on v svojem srcu razdelil vse svoje delo in trpljenje na tri dele: prvič za pokoro za svoje grehe, drugič za zadoščenje za grehe tistih, ki še žive, tretjič, da se zбриšejo grehi umrlih.

Pozdravljen, novomašnik!

(Gospodu J. P.)

Pozdravljen bodi, novomašnik,
ki stopaš zdaj v sveti dom,
kjer biva Bog v skrivnosti svoji,
kjer neha zmota, verski dvom!

V domu tem žarijo luči
in razsvitljujejo oltar,
kjer prvič daroval boš Bogu
zaveze nove sveti dar.

V samoti tihi si vzrasel,
kjer sveti vzori so doma,
kjer silni ne besne viharji,
a ne oddaljen od sveta;

zato boš mož na svojem mestu. —
Krasi globoka te modrost
in neprisiljena pobožnost,
krasi te prava učenost.

Zato pozdravljen, novomašnik,
ki stopil zdaj si pred oltar,
da Bogu svojemu daruješ
zaveze nove sveti dar!

Fr. Pavšič.

† Ljubljanski stolni prošt dr. Iv. Nep. Kulavic.

Naj bodo nastopne vrstice posvečene spominu moža, čigar delovanje je v ljubljanski škofiji zapustilo trajne sledove. Ni bil sicer sloveč pisatelj, ne pesnik, ne premeten politik; delal je bolj na tihem kot večletni odgojitelj mladega duhovstva, zasluge njegove pa za blagor njegovih rojakov zato niso nič manjše. V mislih nam je rajni gospod stolni prošt ljubljanski **dr. J. Kulavic**.

Rodil se je rajni gospod leta 1838 Podgradom na Dolenjskem, kjer je bil njegov oče »šomašter«, t. j. ljudski učitelj, cerkvenik in orglavec v eni osebi, poleg tega posestnik malega zemljišča in gostilničar. Janez je bil izmed devetih otrok — osmi. Modri oče je štiri svoje sinove dal v mestne šole

ter jih tudi cel čas njihovih študij vzdrževal večinoma iz lastnega; le Janez je bil sprejet kot srednješolec v ljubljansko Alojzijevišče. Vsi štirje so se marljivo učili in kazali lepe zmožnosti ter vsi tudi dosegli po končanih študijah častna mesta. Najstarejši, Matija, je postal duhoven ter umrl kot župnik v Št. Vidu na Dolenjskem; drugi, Andrej, je bil sodni pristav v Krškem; tretji, Frančišek, je umrl kot absolviran jurist v Gradcu.

Najbolj nadarjen izmed vseh je bil gotovo Janez. V njegovih gimnazijskih spričevalih, ki so še ohranjena, ni nikjer nižjega reda, kakor »izvrstno« in »odlično«. Zrelostni izpit je dovršil z najboljšim uspehom; nato je stopil nadopolni mladenič v ljubljansko du-

hovno semenišče. Tudi tu je med sošolci redno veljal za prvega. Ob priliki neke semestralne izkušnje mu je tedanji škof Vidmar javno čestital k njegovim izvrstnim odgovorom. Leta 1862 je bil v mašnika posvečen ter je nastopil službo kaplana v Sostrem. A že prihodnje leto ga škof pošlje na Dunaj v Avguštimej v svrhu nadaljne bogoslovne izobrazbe. Ko doseže doktorsko čast, poda se mladi doktor še v Rim, da tudi v središču katoliške cerkve posluša znamenite bogoslovne učenjake. Vrnivši se iz Rima pomaga nekaj mesecev svojemu bratu Matiju, župniku šentviškemu, v dušnem pastirstvu. Leta 1868 ga pa škof pokliče v semenišče za podvodjo in ekonoma, kjer pa ostane le eno leto. Leta 1869 dobi poziv na Dunaj kot učni ravnatelj v Avguštimej ter c. kr. dvorni kaplan. Tu ostane do leta 1885. Tega leta mu novi knezoškof ljubljanski, nepozabni Missia, ponudi mesto semeniškega ravnatelja ter ga obenem imenuje za stolnega kanonika ljubljanskega kapitelja. Dolgih 17 let neumornega dela posveti sedaj Kulavic vzgoji mladega duhovskega naraščaja. Bil je tu prav na svojem mestu. V priznanje njegovih zaslug ga doleti iz Rima redko odlikovanje — apostolskega protonotarja.

L. 1902 postane stolni prošt ljubljanski, a ni mu bilo usojeno, dolgo uživati te časti. 18. maja 1906 ga Bog pokliče v boljše življenje po zasluženem plačilo.

Rajni prošt Kulavic je bil mož izredne delavnosti in nadarjenosti, in sledovi njegovega delovanja so začrtani povsod, kjerkoli je bival.

V Avguštimeju so ga mladi doktorandi iz vseh krajev cesarstva visoko častili z avtoriteto njegovega obsežnega bogoslovnega znanja. Odgojil je tu lepo število znamenitih bogoslovnih učenjakov; odlični cerkveni knezi na škofijskih stolicah so nekdanji njegovi gojenci. Tako škofje ljubljanski, mariborski, metropolit goriški ter mnogo drugih po širni Avstriji. Za časa dunajskega bivanja je stopil Kulavic v prijateljske zveze s

slovečimi bogoslovnimi učenjaki. Naj tu za-
beležimo le imeni: **Zschokke** in **Hettinger**, s
katerima je ves poznejši čas ostal v živah-
nem pismenem občevanju. Zavoljo pogostne
bolehavosti si ni mogel s peresom proslaviti
imena na bogoslovnem polju; pomagal pa je
vsaj drugim s svojim obširnim znanjem pri
spisavanju potrebnih knjig. Tako ima
Zschokkejeva »Historia sacra« precej oddel-
kov izpod peresa Kulavčevega, za kar se mu
pisatelj v uvodu tudi zahvaljuje.

Posebno plodonosno pa je deloval rajni
gospod prošt kot semeniški vodja. Pokazal
se je prav hitro kot umnega, skrbnega gospodarja.
Koliko je on v semenišču preuredil in
izboljšal!

Prezidave, ki so bile iz zdravstvenega
stališča neobhodno potrebne, **novi trakt**, na-
eljava **vodovoda**, **zvišanje števila bogoslov-
cev** ter **vladne dotacije**, **izboljšanje hrane**,
vse to je sad večletnega truda rajnega go-
spoda prošta. Ne trdimo preveč, če pravimo,
da ljubljansko semenišče do sedaj še ni imelo
tako veččega, skrbnega in energičnega vod-
je, kakor Kulavic.

Poleg gospodarskih skrbi se je živo za-
nimal za napredek bogoslovcev v potreb-
nem znanju. V zvezi s škofom Missijo je **re-
formiral učni črtež**, in po njegovem prizade-
vanju se je ustanovila modroslovna stolica
na ljubljanskem semenišču. Bogoslovci so se
pa tudi zavedali, da čuje skrbno oko nad
njimi, in bili so mu udani iz cele duše. Kar
najlepše označuje razmerje bogoslovcev do
svojega vodja, je ravno ime, s katerim so
ga nazivali v svojih krogih. Bil jim je vedno
le »očka«.

Poznali so vsi njegov sangviničen tem-
perament, a tudi njegovo predobro, mehko

srce. Zato njegove sicer ostre besede niso
toliko žalile, ampak veljale bolj kot potrebno
svarilo mladeniški živahnosti. Umel je na
poseben način občevati z izrednimi talenti
ter v njih buditi zanimanje za vedo. Sploh pa
je vedno in vsem priporočal: red, učenje in
molitev.

Tako se je trudil Kulavic dolgih 17 let,
pa zapustil tudi v semenišču ter v srcih svo-
jih mnogoštevilnih gojencev neizbrisne sle-
dove.

Kot stoni prošt je preživel svoja zadnja
štiri leta bolj v miru in tihoti, veliko molil in
ker je sam pač najbolje poznal svoje telesno
stanje, tudi pogosto mislil na smrt. Gospod
ga je sicer poklical nenadoma, a ne nepri-
pravljene. Svoje časne zadeve je zapustil
v najlepšem redu, kakor tudi drugače biti ne
more pri možu, ki je bil cel čas svojega živ-
ljenja takorekoč posebljen red. Iz njego-
vega testamenta bodi kot zanimivost in izraz
njegove srčne pobožnosti do najsvetejšega
Zakramenta omenjeno sledeče: Imel je v
svoji lasti dragocen, krasen prstan z briljanti
in velikim ametistom, ki ga je dobil kot c. kr.
dvorni kaplan v dar od italijanske kraljice
Margarite. Odredil je v svojem testamentu,
**naj se ta prstan vdela v monštranco stolne
cerkve sv. Nikolaja**, služi naj sijaju evhari-
stičnega kralja.

Opisali smo le ob kratkem življenje
moža, ki se je veliko trudil v blagor kato-
liške cerkve, neumorno delal več kot 40 let
v vinogradu Gospodovem. O njem pač ve-
ljajo besede svetopisemske:

»Blagor njim, ki v Gospodu umro, ker
njihova dela gredo za njimi.«

M. K.

Spomini s katoliškega shoda na Dunaju.

(Piše urednik.)

Katoliški shod je trajal v nedeljo, ponedeljek in torek, deloma tudi še v sredo. V tem času je bilo toliko shodov in zborovanj, da se ni bilo mogoče vseh udeležiti. Bilo je namreč po raznih dvorinah dunajskih tudi mnogo postranskih zborovanj raznih društev: za katoliško vseučilišče, za misijone (o katerih sem že posebej poročal), za Rafaelovo družbo, za družbo treznosti ali zdržnosti, zborovanje časnikarjev itd. itd. Na nazadnje imenovanih treh zborovanjih so govorili tudi zastopniki Slovencev.

Na katoliškem shodu samem so se držali tega načela in rekli, da se ga hočejo tudi v prihodnje držati, namreč: Ne vsak pot posebe sestaviti cele dolge vrste resolucij in splošni program vedno ponavljati, ampak ta program po potrebi polagoma izpopolnjevati, zlasti pa sklepati take reči, ki se imajo res v kratkem v dejanju izvršiti. — Da je to načelo pravo, je gotovo. Program se mora pač sestaviti in polagoma izpopolnjevati, toda s samimi resolucijami je malo pomagano. Praktično delo, to kaj velja! In tega načela se bo držal kolikor toliko tudi naš bližnji III. katoliški shod. Glavna reč je, ne da se samo govori in sklepa, marveč da se kaj stori.

Nikakor nimam namena naštevati vseh obravnav in sklepov, ki smo jih tukaj slišali. Samó dveh važnih reči hočem omeniti, ki sta najlepši sad katoliškega shoda. To dvoje je: 1. **Pijevo društvo**, 2. **organizacija avstrijskih katoličanov**.

Pijevo društvo. Znano je da je pri Nemcih kakor tudi pri drugih narodih protikatoliško časopisje veliko močnejše in vplivnejše kot katoliško. (Pri nas Slovencih je to, hvala Bogu, drugače. Dasi imamo od sile grde in zlobne časnike da malo takih, so vendar naši katoliški časniki nasprotnim vsaj popolnoma kos, če jih celo daleč zažad ne puščajo.) Pri Nemcih tedaj pa ne tako. In to je bila velikanska rana, zakaj časopisje je v naših časih silna moč. Pa desetletja in desetletja traja že to in se ni hotelo na bolje obrniti. Zato so že pred shodom pisali: Če katoliški shod le v tej reči prinese kako izboljšanje, bo storil veliko. In res je storil kolikor je bilo zaenkrat mogoče. Najbolj se je za to stvar zavzel jezuit P. Viktor Kolb, ki je imel o tem na shodu tudi izvrsten govor, v katerem je najprej povdarjal potrebo, da se katoliško časopisje povzdigne potem pa razpravljaj, kako bi se dalo to narediti, in je končno nasvetoval v ta namen društvo, ki naj se imenuje po papežu Piju V. Pijevo društvo. To društvo naj bi bilo osnovano po zgledu katoliškega šolskega društva (kathol. Schulverein) ali pa tudi recimo naše družbe sv. Cirila in Metoda; namreč po podružnicah, ki naj se napravljajo po raznih krajih. Dohodki društva se bodo porabili enakomerno za oba osrednja kršč. dunajska časnika »Reichspost« in »Vaterland«; vsak darovalec pa lahko tudi sam določi, kateremu izmed teh dveh svoj dar nakanja.

Pri razpravi o tem predmetu je poljski knez Sapieha v imenu Slovanov izjavil, da tudi oni z veseljem pozdravljajo to društvo in njega cilje, nemški listi morajo le na to paziti, da bodo narodno-pravični in ne bodo žalili narodnih čutil drugih narodnosti. Jaz sem temu dostavil, naj isto velja ne samo za osrednje dunajsko časopisje ampak tudi za provincialno (graško, celovško itd.), ker se ravno zaradi tega večkrat vname prepir med katoliškimi listi in potem tudi med katoliškimi strankami raznih narodnosti, kar je velikega obžalovanja vredno. Naj bi se to v prihodnje več ne godilo, in naj bi izostali tudi taki slučaji, kakor nedavno v Brnu, vsled česar danes pogrešamo Čehov na katoliškem shodu... — Nemcem tole ni bilo popolnoma všeč, Slovani pa so bili te odkrite izjave popolnoma veseli. Šefredakter Reichsposte, dr. Funder, pa je bil toliko možat, da je rekel, če se je kdaj kaj takega zgodilo, da obžaluje in bo skrbel, da se to v prihodnje ne bo več zgodilo.

Tudi naš »Slovenec« se želi o priliki našega katoliškega shoda povzdigniti in še bolj razširiti. Mi mu želimo pri tem veliko sreče.

Pijevo društvo je med tem časom svoje delovanje že prav krepko razvilo in daje upanje da se bo po tem potu osrednje katoliško časopisje res povzdignilo na višjo stopinjo in do višjega ugleda, kar je velike važnosti za vse avstrijske katoličane.

To je bil en velik uspeh katoliškega shoda.

Druga važna reč je organizacija vseh avstrijskih katoličanov. Doslej je namreč te organizacije popolnoma manjkalo. Prav nič nismo bili zvezani med seboj, razven kolikor so nas načela sam vezala in le v kakem srečnem slučaju smo se skupaj našli, — če smo se. Zato smo bili tudi slabi proti nasprotniku in velikokrat za boj nepripravljeni. Če bi cesar šele takrat vojake vkup lovil, ko je treba že iti na sovražnika, mu bo slaba pela; vojaki morajo biti za boj pripravljani tako, da če v cesarskem mestu izdado povelje, so drugi dan že po celi državi na nogah. Tako bi morali zvezani biti tudi katoličani.

Priljubljeni odbor katoliškega shoda dunajskega je v ta namen razposlal vabila, naj iz vsake škofije pošljejo toliko delegatov (odposlancev) na shod, kolikor stotisoč duš šteje škofija. Ti delegatje so imeli svoje posebno zborovanje v dvorani starega dunajskega rotovža. Ker sta bila dr. Šusteršič in Povše zadržana, sva Kranjsko zastopala z dr. Lampetom samá. Tu se je tedaj zasnova centralna organizacija avstrijskih katoličanov. To je svobodna nepolitična zveza, ne društvo. Načelnik ji je grof Sylva-Tarouca. Po tem ima podnačelnike, med katerimi je za vse Slovence dr. Šusteršič. Zveza izdaja desetkrat na leto nekaj časopis, v katerem obvešča svoje člane sproti o katoliškem oziroma protikatoliškem gibanju.

Prvič se je obnesla ta zveza pri agitaciji zoper razporoko. Načelnštvo zveze je to stvar v roke vzelo; dalo tiskati in razposlalo pole za podpise po celi Avstriji in v dveh mesecih je prišlo nazaj na Dunaj štiri in pol milijona podpisov. To bi bili morali videti, kako so nasprotniki naenkrat tihi in pohlevni postali, ko so slišali o tem številu! In tudi pri vladi je zapihal naenkrat ves drugi veter, tako da že skoro lahko rečemo, da z »reformo« zakona, z razporoko, ne bo nič! Ali ste videli lep sad vzajemnosti in združenja.

Istotako bo zveza tudi v drugih slučajih svojo dolžnost storila; vsaj na straži bo vedno stala in opazovala sovražnika, kako se giblje, kaj namerava in tako pravočasno preprečevala njegove nakane. Bili smo namreč katoličani navadno vedno le prepočasni; šele ko je bilo že pol zamujenega, smo se počasi jeli gibati in še takrat brez vse enotnosti; vsak po svoje. Sedaj pa upamo, da pri nas ne bo prišlo do francoskih razmer, kakor velike skomine imajo tudi prostozidarji in njih hlupci da bi Francoze posnemali. — Morda pa to nepolitično zedinjenje sčasom pri-

vede tudi do kakega političnega zблиžanja in združenja avstrijskih katoličanov v državnem zboru, čeprav so raznih narodnosti; — kakor je že davno naša želja, da bi se združili po zgledu nemškega »centruma«.

To sta tedaj dva velika sadova katoliškega shoda na Dunaju, važna tudi za nas, čeprav smo nekoliko daleč od Dunaja.

Tudi naš katoliški shod naj bi delal na to, da se Slovenci ne samo kranjski, ampak vsi, tesneje zvežemo in enotnejše postopamo. Organizacija še nikakor ni dosti izpeljana med nami, vsaka dežela postopa po svoje. To malo peščico bo vendar mogoče združiti v večjo enoto. To je ena važnih nalog katoliškega shoda, katero priporočamo onim, ki imajo pri katol. shodu glavno besedo.

Prihodnjič bom opisal še sklep katol. shoda. Za danes je treba končati, kajti pred durmi nam je III. slovenski katoliški shod in naročeno nam je, da moramo tudi mi na njega povabiti svoje bravce.

Vabilo na III. slovenski katoliški shod!

Pripravljalni odbor za III. slov. katol. shod nam naroča, da prav srčno in gorko povabimo vse moške bravce »Bogoljuba«, naj se udeleže katoliškega shoda, dne 26. avgusta, naj nobeden ne ostane doma, kdor katoliško čuti. Oglašajo naj se pri župnih uradih. Marijine moške družbe naj prinesejo tudi svoje zastave. Udje Marijinih družb naj za shod tudi agitirajo. Članice Marijinih družb pa naj vzpodbujajo svoje brate, očete in znance k obilni udeležbi.

Toda naj namesto nas govori vrl mladenič, ki nam je poslal tale navdušen poziv na katoliški shod.

Predragi tovariši mladeniči!

Bliža se čas tretjega slovenskega katoliškega shoda, na katerega nas vabijo naši časniki in na katerega nas je vabil tudi naš družbeni list »Bogoljub«, še posebej nas mladeniče Marijinih družb. Pa ne mislite, predragi mladeniči, da so povabljeni le samo mladeniči Marijinih družb; ne, tudi drugi poštene mladeniči se vabijo, naj bi prišli v prav obilnem številu, vsaj za dan 26. avgusta, da se navdušijo za dobro, za kar morebiti sedaj še nimajo poguma.

Vem, da je še veliko dobrih mladeničev, ki so poštene, pridni, pa le eno napako imajo, in ta je — strah pred ljudmi. Ta nesrečni strah pred ljudmi! Koliko drugače dobrih in poštenih mladeničev, pa tudi mož ima in trdno drži v svojih pesteh, da si ne upajo javno pred ljudmi pokazati svojega prepričanja; da jih vsaka pikra beseda, vsaka nasprotnikova opazka oplaši in odvrne od dobrega. Podobni so čolnar brez krmila. In da se ojunačijo, da dobe potrebno srčnost, da premagajo strah pred ljudmi, treba jim je, da se udeleže III. slovenskega katoliškega shoda!

Da, tam se dobi srčnost, kjer stoji mož pri možu, mladenič pri mladeniču, združeni v enih mislih, imajoči vsi eno pravo prepričanje, stremeči vsi po enih ciljih, namreč — da se poživi in utrdi naše versko in narodno prepričanje ter izboljša naše versko in narodno življenje!

Da, tam dobi omahljivec poguma, videč koliko jih je, ki se ne sramujejo pred ljudmi pokazati svoje vere, svojega verskega in narodnega prepričanja, tam se ojunači in osrči tudi oni, ki je že premagal strah pred

ljudmi, videč koliko jih je, ki so ž njim enih misli in enega prepričanja.

Predragi tovariši - mladeniči, pridite v prav obilnem številu! Komur le čas in gmo-
tne razmere dopuščajo, naj pride vsaj za ne-
deljo 26. avgusta; ne bo mu žal!

Naša dolžnost, predragi tovariši, je pa
pri vsaki dobri stvari in tako tudi pri tej, da
agitiramo.

Naj vsak mladenič, ki bere te vrstice,
trdno sklene, da se gotovo udeleži katoliš-
kega shoda, zraven naj pa tudi sklene, da bo
agitiral, to je, da bo pridobil vsaj enega če ne
več, bodisi mladeniča ali moža. Pa tudi ti,
pošten krščanski mož, ki morda bereš te vr-
stice, skleni, da se vzdigneš in pojdeš na
shod — pa tudi gotovo pridi! Vrzite, skrijte
strah pred ljudmi! Nič bati nasprotnikov naj
govore in pišejo, karkoli hočejo. Mi storimo
svoje, mi pokažimo pred celim svetom, da
smo verni katoliški Slovenci, udani cerkvi in
njenemu poglavarju.

Pa še nekaj je, kar nas žene v Ljubljano
na shod, namreč da se združimo, da se spo-

znamo med seboj in da se med seboj pogovo-
rimo, kakor nam je g. urednik »Bogoljuba«
obljubil. Jaz mislim, da se tudi drugi poštene
mladeniči ki niso v »Marijini družbi«
smejo udeležiti v našem zbirališču pri obedu?

(Prav gotovo. — Družabniki, se nam
zdi, naj bi imeli ta dan svetinje na prsih, da
se spoznajo. Če so pa še pri kakem drugem
društvu, naj pa imajo še druga znamenja.
Uredništvo.)

Podvizajmo se tovariši na shod, pose-
bno mi Kranjci zaspanci, če ne, nas navdu-
šeni mladeniči iz zelene Štajerske utegnejo
osramotiti po obilnejšem številu. Naj bo to
dan združenja nas mladeničev iz vseh slo-
venskih pokrajin, naj ta dan mi mladeniči
iz Kranjske z odprtimi rokami v obilnem
številu pričakujemo svojih tovaršev-mladen-
čev iz Štajerske, Koroške in Primorske in
drugih slovanskih dežela. Na shod, tovariši!
Naš dan je tu, nobeden naj ne pozna strahu,
roke si podajmo in srce, ljubezen olajša vse
gorje! Na svidenje!

M. V. — Mladenič Marijine družbe.

Sveto življenje in mučeniška smrt misijonskega škofa Ferdinanda Hamer.

Živi zgledi vernih mož požive katoliško
prepričanje. Vidimo, kaj so delali in trpeli za
Jezusa, in to nas ne gane samo, ampak vleče
za seboj. Takih prelepih zgledov žive vere
najdemo veliko v misijonskem življenju sv.
Cerkve. Za danes pogledjmo le sveto življenje
in mučeniško smrt Ferdinanda Hamer.

Ferdinand Hamer se je porodil 21. avg.
1. 1840 v mestu Nijmegen na Nizozemskem,
in sicer v zelo krščanski hiši. Od šestih otrok
so se posvetili trije duhovniškemu stanu.
Pri očetu in materi je gledal vsak dan naj-
lepši zgled pobožnega življenja, in kaj čuda,
da se je že doma navzel verskega duha in

je bil že kot deček pobožen in resen. Z dvanajstim letom ga pošljejo na škofijske zavode v Kuilenburg, kjer se zapiše kot dijak v Marijino družbo pri tamošnjih jezuitih. Po Mariji hoče služiti Jezusu. Njegovi součenci se še danes dobro spominjajo Ferdinanda kot zglednega in pobožnega dijaka. Po dovršeni gimnaziji stopi l. 1860. v semenišče in 16. avgusta 1864. sprejme sv. mašniško posvečenje. Poln mladeniškega ognja in gorečnosti, — kam se hoče podati?

Bog ga je poklical v mašniški stan. Kliče ga še dalje in odloči za misijonski poklic. Vodja družbe sv. Detinstva v Belgiji začne vabiti mlade duhovnike, da se podajo ž njim oznanjvat sv. evangelij v Vzhodno Azijo. Oglasi se jih pet in med njimi tudi Ferdinand. In že avgusta l. 1865. se podajo na pot.

Zanimivo je slovo našega Ferdinanda. Oče mu spregovori te - le besede: »Blagoslovim te, moj sin, v imenu Očeta in Sina in sv. Duha, ter upam, da moj blagoslov potrди tudi Bog. Želim, da ostaneš, vselej in povsod zvest njegovim družbi. Boga imej zmiraj pred očmi in svoje predstojnike spoštuj! Rad se posvetuj in napuhu ne pusti gospodovati v tebi. Do vsacega siromaka bodi usmiljen. Vedi, moje besede pridejo iz srca in upam, da gredo tudi tebi do srca!«

Mati pristavi kratek nauk: »Le pogum, Bog hoče tako!«

Nato pravi Ferdinand: »Daleč bomo ločeni po telesu in vendar ostanemo združeni v duši. Ne bo dne, da bi ne molil za vas, in prepričan sem, da tudi vi mislite na me vsak dan. To bo moja velika tolažba v težavah.«

Mlada družba se poda v Rim, da prejme še blagoslov sv. očeta. Papež je vesel njih-nega sklepa in jih blagoslovi rekoč: »Bog vas stori pripravno orodje, da veliko delate v njegovo čast in zveličanje duš.«

Iz Rima gredo v Marzej, kjer stopijo na ladjo. V dobrih dveh mesecih so že v Pekingu na Kitajskem. Tu izvedo, da je posebno potreba duhovnikov na severni strani Kitajske na Mongolskem. Po kratkem odpočitku pri lazaristih v Pekingu nastopijo pot v Mongolsko.

Mongolska dežela je velikanska pokrajina. In misijonsko okrožje, kamor se je odločila mlada družba je veliko skoro za tri naša cesarstva. Središče in sedež misijonskega škofa je kraj Si-van-ce. Na sv. Nikolaja dan l. 1865. dospejo tje. Tukaj ostanejo dalj časa, da se privadijo ljudi, navad in jezika. V teh silno mrzlih krajih je bilo najprej treba posebne obleke. In Ferdinand popiše v pismu svojim starišem natančno svojo novo obleko:

»Dobili smo kitajske nogavice iz belega suknja od znotraj in zunaj iz modre svile. Po sredi so pa natlačene z volno tako, da stoje kakor čevelj pokoncu. Dali so mi mongolske čevlje z debelimi podplati. Hlače so ravno take kakor nogavice, podložene z volno, da stoje tudi same od sebe pokoncu. Poleg tega oblečem debel jopič in čez jopič trojen plašč iz lisičjih in ovčjih kož in na glavo kapo iz medvedove kože. Zato vidite, dragi starši zebe me ne, četudi imamo tak mraz, da mi črnilo na peresu zmrzuje.

Še nekaj vam moram povedati. Dali so mi tudi konjička. Pri nas so silne daljave. Vasice leže med seboj po več dni daleč vsaksebi. In misijonar, ki ne zna jezdit, je za nič, ravnotako kakor če ne zna jezika.«

Kmalu se mladi misijonarji privadijo najpotrebnejih stvari in se lotijo dela. Razkrope se po širnem misijonskem okrožju mongolskem. Ferdinandu odločijo vzhodni del imenovan »Črne vode« ali »Gešvi« oddaljen od Si-van-ce celih 18 dni. 25. jan. l. 1866. se poda tje. Nastani se v vasi Ku-li-teu.

Od tam piše starišem:

»Moja župnija je večja kakor pri vas vsaka škofija. Šteje sicer samo 21 vasi in le okrog 1700 kristjanov, pa do bližnjih vasi imam po dva do tri dni. Pot si moram delati sam. Pri nas ne poznamo cest. Cerkvica je podobna drvarnici ali skednju. Altarček je reven in preoblečen s papirjem. Šest cinastih svečnikov, bakren kelih, par obrabljenih plaščev in lesen križec je vse bogastvo naše božje hiše. In vendar, dragi starši, sem silno zadovoljen. Jezika že znam toliko, da se pogovorim, in nekaj sem jih že krstil in pet previdel za smrt. Samo eno skrb imam. Okrog

mene živi še veliko poganov. To me skrbi, da vse pridobim Kristusu! V kratkem postavim šolo. Nekaj bi bil kmalu pozabil. V naši cerkvi sicer ni zlata, pa zlati so moji dobri kristjani. Na veliko soboto sem spovedoval od 9. ure zjutraj do pol 11. ure zvečer. Prišli so po več dni daleč, da opravijo svojo velikonočno dolžnost. Po praznikih sem obiskal stare in bolne po vaseh. Kar po sedemnajst ur sem presedel na dan na svojem konjičku in pri vsem naporu sem le zdrav, da samega sebe ne razumem. Tako deluje Ferdinand v Kuliteu skozi eno dobro leto, dokler ga v aprilu leta 1867 ne pokličejo predstojniki nazaj v Si-van-ce.

Njegov prijatelj, s katerim sta se skupaj pripeljala iz Evrope, je umrl za vročinsko boleznijo. In na njegovo mesto pokličejo Ferdinanda. Sivance, kakor je bilo že preje povedano, je središče velikega misijonskega okrožja mongolskega in sedež misijonskega škofa. Ferdinand postane škofov namestnik in nalože mu silne skrbi cele tako obsežne škofije. Te skrbi nosi skozi dvanajst let. Veliko je poskusil, posebno ko je večkrat vsega zmanjkalo pri hiši. Za časa hude vojske doma med Nemci in Francozi je zelo zastala misijonska miloščina in bili smo mnogokrat, kakor sam pravi, v živih potrebah. K sreči je znal dobro gospodariti in varčevati in sebi veliko pritrpati, da je le drugim pomagal.

Po dvanajstletnem delovanju v Si-vance ga pokliče Bog kot škofa v misijonsko pokrajino Kansu. Kraj je bil že leta in leta silno zanemarjen. Roparji so se klatili po deželi in peščica kristjanov je živela brez puka in milosti zanemarjena in podivjana. Bili so kristjani le še po imenu. Poleg tega je poglavar Tsuo-Kung-pao sovražil krščansko vero. In ta zanemarjen vinograd prenovit pošljejo Ferdinanda.

Z vsa vnemo prime za delo. Predstavi se poglavarju in ta mu da razumeti, da najrajši vidi, če gre, odkoder je prišel. Pa to mu ne vzame poguma. »Vsak začetek je težak,« piše starišem. »Veliko truda me čaka, pa z menoj je Bog. Le pomislite, moja škofija je dolga 300 in široka 200 ur.« Bog je blagoslovil njegovo delo. Sezidal je semenišče

za vzgojo duhovnikov-domačinov, več šol, sirotišnic, bolnišnice in kmalu prenovil vinograd Gospodov. Julija meseca leta 1889 je obhajal srebrno sveto mašo in ob tej priložnosti se je pokazalo, kako zaupanje ima pri ljudstvu. Po 40 ur in celi mesec daleč so prišli pozdravit svojega duhovnega očeta in vsak mu je prinesel kak dar. Dobrih deset let je deloval v Kansu in še danes ga imajo ondotni kristjani v najboljšem spominu.

Leta 89 pa Ferdinand Hamer hudo zboli na želodcu. Poda se domov k starišem. In res kmalu ozdravi popolnoma. Silijo ga, naj ostane doma, on pa odvrne: »Misijonar umrje kot vojak na bojišču.« Leta 1819 prevzame vodstvo misijonske škofije Ortos na Mongolskem. Goreče deluje in v desetih letih pridobi čez tri tisoč poganov, sezida tam 22 šol, mnogo cerkva in kapelic in vse to v deželi, kjer so posamezne naselbine med seboj oddaljene osem do deset dni. Velikih naporov, ki jih je v tem času prestal, še sploh popisati ne moremo. Kar je veliko vredno, je to, da na svoje duhovno življenje pri ogromnem delu ni pozabil. Vstajal je ob štirit, veliko molil in premišljeval, večkrat na dan obiskal sveto Rešnje Telo. Posebno zbrano je preživel prvi petek v mesecu in nikdar ni zamudil letnih duhovnih vaj.

Petintrideset let je delal za Jezusa na Mongolskem. In božja modrost in previdnost mu odloči nazadnje na vrh vsega trpljenja še grozno mučeniško smrt, da mu more dati tam v nebeškem raju še lepšo krono.

Leta 1900 nastane na Kitajskem in tudi na sosednem Mongolskem hudo preganjanje svete Cerkve. Ferdinand Hamer spozna takoj veliko nevarnost. Vsi misijonarji se zbero okrog svojega ljubljenega očeta Ferdinanda, pripravljeni ž njim tudi umreti. Škof moli in premišljuje četrt ure in nato jim pravi: »Vi moji sinovi, bežite in se rešite. Saj veste, kaj pravi sveto pismo: »Ako vas preganjajo v enem mestu, bežite v drugo.« Moja vest ne pusti, da bi vi z menoj umrli in tako bili čreda brez pastirjev. Torej zapovem vam, da se rešite. Jaz sem pa že star in ako je Bogu všeč, rad dam svoje življenje za vas, svoje ljube vernike.«

Vsi objokani ga prosijo, da smejo ž njim umreti. On pa le ponavlja: »Zapovem vam pod pokorščino, da bežite.« Ob enajsti uri 10. julija se poslove. Ferdinand vse blagoslovi; objame in poljubi. Pristrčno je bilo slovo, saj čutijo vsi, da se vidijo nocoj na svetu — zadnjikrat.

Prišlo je, kar so mislili. 20. julija napadejo roparji krščansko vas El-še-se-King-ti, kjer se je mudil Ferdinand. Mnogo vernikov posekajo, ženstvo vjamejo in prodajo mohamedanskim trgovcem. Nato vlomi deset divjakov v cerkev, kjer najdejo škofa klečečega pred oltarjem. Vjamejo ga in ta se prav nič ne ustavlja. Vlečejo ga iz cerkve in porežejo prste na desnici, da bi ne mogel več blagoslavljal svojih vernikov. Potem mu zvežejo roke in noge, nataknejo na drog in ga nosijo po vasi med silnim zasmehovanjem. Večkrat ga nalašč vržejo na tla, mu pulijo lase in brado. Nato ga nalože na voziček in vlečejo po slabi poti, kjer se silno trese in pri vsakem

sunku zbode ob oster nož. Poleg tega ga še ves čas zbadajo s sulicami.

Dne 21. julija ga umore na silovit način. Vlečejo ga na travnik, kjer je malo preje umrlo že 300 kristjanov. Postržejo mu s prsi meso do kosti. Nasade ga na kol, porežejo roke, noge, ušesa in nos. Na hrbet obesijo tablico: »Lao jang muo«, t. j. star satan z zahoda (iz Evr.), rane obvijejo s pavolo, v olju namočeno in zažgo. Na pol opečenemu presekaajo prsa, iztrgajo drob. Osrčje shranijo za svojo službo božjo, srce speko in prisilijo nekoga berača, da sne. Mrtvemu še odsekajo glavo in obesijo v vasi na kol. Sveti mož je vse to prestal. In razun lahkih vzdihov se ni slišala pritožba iz njegovih ust.

Dragi čitatelj! To je življenje in trpljenje le enega izmed mnogih po katoliških misijonih. Čutimo z njimi in podpirajmo jih z molitvijo in misijonsko miloščino, da vse narode pridobimo Jezusu Kristusu!

Misijonske drobtine.

Perzija. Kdo ne pozna imena »Perzija«. Kolikokrat se omenja mogočna perzijska država že v svetem pismu starega zakona. Sv. apostoli Simon, Juda in Matej so prvi označevali tam Jezusa. V Perziji je v teku stoletij že pogostokrat tekla mučeniška kri. Kako je pa danes s krščanstvom v Perziji?

Obsežno cesarstvo, veliko za dve avstro-ogrski državi, ima samo eno škofijo, ki je razdeljena v šest misijonskih okrožij: Ispahan, Urmiah, Teheran, Tabris, Kosrova in Dšulfa. Škofijski sedež je v Ispahanu. Od devet in pol milijona prebivalcev je samo 15 tisoč katoličanov. Glavna vera v deželi je mahomedanska (turška). Poleg mnogo drugih težav mora sveta cerkev se vojskovati s kugo in lakoto. V preteklem letu so neke vrste miši in žuželke uničile vso žetev tako, da pridelano žito ne zadostuje še za stotino prebivalstva ne. Živež se je podražil za šestkratno ceno. Denarja se tukaj ne dobi na posodo drugače, kakor le 30 do 35 odstotkov.

Veliko morajo trpeti ondotni kristjani od Kurdov, neke vrste turškega hribovskega ljudstva, živečega od samega ropanja.

Filipinski otoki. Žalostni glasovi prihajajo s filipinskih otokov, glasovi o velikem pomanjkanju duhovnikov; ljudstvo, z večine krščansko, pogaša pravih pastirjev. Na sedem milijonov katoličanov pride okrog 900 duhovnikov. Veliko župnij je praznih in neki duhovnik od tam piše, da preskrbuje 13 župnij. Razume se, da ne more zmagovati dela. So župnije, ki štejejo po 20 do 30 tisoč vernikov in imajo enega samega dušnega pastirja. Bolnike prinašajo ljudje večkrat duhovniku na dom, da jih previdi. Namestu pravih pastirjev Jezusa Kristusa se vsiljujejo ljudem satanovi najemniki — protestantski pastirji in izrabljajo priložnost. Škofje so se obrnili na razne redove s prošnjo za pomoč. Hvala Bogu, da se jih je že nekoliko odzvalo. — Molimo in prosimo radi in po-

gostokrat presveto Srce Jezusovo, da pošlje svoji čedi obilno dobrih pastirjev.

Južni Sansibar (Afrika). Lansko leto smo poročali o mučeniški smrti škofa Kasjana Špis, brata in dveh apostolskih sester. Trupla umorjenih so ostala dalj časa na mestu

smrti, kjer so jih dobile roparske ptice in zverj. Našle so se le štiri črepinje in nekaj kosti. Dobro se je poznala le glava škofa in brata Gabriela. Te ostanke so pokopali pri oltarju Matere božje v Dar-es-Salaam.

Razgled po Cerkvi.

A. Po svetu.

Beneški Slovenec za škofa v Padovi. Ravnokar je došlo poročilo iz Rima, da je imenovan za škofa veleč. g. dr. Alojzij Pelizzo, beneški Slovenec iz Fojde (Faedis), mnogozaslužni vodja videmskega semenišča. Rodil se je leta 1860. Gotovo čast in veselje za nas, imeti v tako slovečem mestu našega rojaka na škofovskem sedežu.

Naši rojaki v Rimu. Iz Rima se nam piše: Na tukajšnjem gregorijanskem vseučilišču so naredili gg. A. Merhar, M. Vraber, J. Kobal doktor iz cerkvenega prava in g. dr. phil. F. Lukman doktorat iz bogoslovja.

Tri leta bo dné 4. avgusta, sv. Dominika, odkar sedi sv. oče Pij X. na Petrovem prestolu in vlada Cerkev božjo.

V Marijino Celje na Štajerskem so priromali pretekli teden, kakor že več let zaporedoma, dunajski meščani. Bilo jih je nad 2000 iz vseh stanov.

Umril je kardinal Labouré, nadškof v Bretanji na Francoskem.

B. Po domovini.

Vesel glas z Goriškega je prvi pastirski list novega knezonadškofa. Med drugim pravi pastirski listi: „Zadnji čas je, da se vzdramimo iz svoje mlačnosti ter zedinimo in organizujemo za skupno katoliško delo, drugače postanemo robovi in tlačani naših sovražnikov in zgodovina bode za nami pisala: Nastala je bila tedaj nova

doba z veliko nalogo in resnobnimi načrti, našla pa je na Goriškem nesložno, nebrizno ljudstvo ter je šla mimo njega brez sadú k drugim narodom.“ To je krepka beseda, odrešilna beseda, ki smo jo želeli že dalj časa slišati na Goriškem. Vsi dobromisleči bodo oveseljeni, slišati besedo, ki jih budi iz dremotnosti in kliče na vzajemno, krepko, živahno delo za katoliško življenje. Vidimo, da je prišla za goriško nadškofijo nova doba veselega dela. Morebiti še prihodnjič kaj več iz tega znamenitega pastirskega lista.

Blagoslov nove železnice. Dne 19. julija so otvorili in blagoslovili novo železno cesto od Jesenic do Trsta. K tej slovesnosti je prišel nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand, Pričujoča sta bila poleg visoke gospode goriški knezonadškof in ljubljanski knezoškof. Nadškof je blagoslovil na Jesenicah železniški tir in yozove, potem so se peljali prvič do Trsta. Na postajah so bili povsod pozdravi. V Trstu jih je na kolo dvoru pričakal in pozdravil tržaški škof. Naj bi bila nova železnica Slovencem res v blagoslov, ne pa v nesrečo!

Za stolnega kanonika ljubljanskega je imenovan veleč. gosp. Jožef Šiška, dosedaj kancelar knezoškofijske pisarne. Kancelar postane zdaj č. g. Viktor Steska, knezoškofov tajnik. — Č. g. Janez Brencé, župnik v Preski, je imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetovalca.

Umril je č. gosp. Janez Bilc, vpokojeni duhovnik v Ilirski Bistrici na Notranjskem v 67. letu starosti. Bolehal je večji del svojega duhovniškega življenja. Znal je zlagati lepe pesmi, med

drugim je iz latinskega poslovenil vse cerkvene himne.

Odlikovani. Zlat zaslužni križec s krono je dobil med drugimi č. g. Janez Piber, župnik na Bohinjski Bistrici, v priznanje zaslug, ki si jih je nabral v času, ko so delali novo železnico skozi Bohinj in predor med Kranjskim in Goriškim.

Gimnazijci, ali že veste? Naši misijonarji pri cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani so predlanskem postavili na svojem vrtu krasno novo poslopje. To je „Dijaški dom“ misijonske družbe: prostorna učilna sobana, zračna spalnica, obednica, igralnica, naravoslovna zbirka, izbrana dijaška knjižnica, domače kopališče, telovadnica — vse kakor nalašč za dijake! Gojenci obiskujejo kot javni učenci c. kr. I. in II. državno gimnazijo, doma pa imajo stanovanje in hrano in skrbno vzgojo pod nadzorstvom učnega prefekta dr. Alojzija Nastran. V „Dijaški dom“ se sprejemajo gimnazijci, ki so vsaj prvi gimnazijski razred že dovršili in sicer v prvi vrsti taki, ki imajo veselje in željo, pozneje vstopiti v družbo misijonarjev sv. Vincencija Pavljanskega in se posvetiti v tej družbi misijonskemu delovanju v Avstriji, zlasti med Slovenci. In ravno mladih, krepkih misijonarjev dandanašnji vedno bolj potrebujemo. Ne samo iz ljubljanske, lavantinske in tržaške škofije in goriške nadškofije, tudi iz Hrvaškega in celo iz Beneške Slovenije skrbni slovenski dušni pastirji zmirom bolj kličejo misijonarje na pomoč. Gimnazijci, ki hočejo prositi za sprejem, naj vsaj do srede avgusta z navedbo zadnjega izpričevala naslové prošnje na: „Predstojnika misijonarjev pri cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani“. — Dobrodelnim prijateljem mladine pa ta zavod kar najtopleje priporočamo v podporo. Saj naši ljubi dijaki dobivajo tukaj stanovanje in hrano in deloma tudi šolske potrebščine popolnoma zastonj.

Stopiče. Dekliška Marijina družba šteje 153 udov, mladeniška 36. 24. junija je bilo na novo sprejetih 17 deklet in 11 mladeničev. Ena je umrla, 5 se jih je poročilo. Častno za mladeniče je, da tako radi časte presv. R. T. Bog daj stanovitnost.

Iz Ptujja. Zadnji dan maja je umrl 21 let star zvest ud Marijine družbe France Čeh. Bil je splošno priljubljen. Pri grobu so mu govorili v slovo č. gosp. o. P. Žirovnik in vseučiliščnik Vesenjok. Bil je zaveden Slovenec. Mnogo je

čital, a le katoliške časopise in nabožne knjige. Hodil je rad na božja pota. Bil je navzoč in mnogo deloval za vseslovenski mladeniški shod na Brezjah in lani v Mariboru; letos se je že veselil shoda na Koroškem, a učakal ga ni. — Blaga duša, počivaj v miru!

Sv. Rupert (v Slov. gor.) Dekliška Marijina družba, ustanovljena l. 1902 šteje sedaj 200 članic. Umrlo jih je že 16, v samostan so vstopile 4, in nekaj se jih je omožilo. Sovražnika se ne manjka, ki nas zbadajo in pikajo kakor osé in sršeni. Nastrupenejšje jezike imajo — odpadnice. Zelo pridno prebiramo časopise, zlasti pa Bogoljub, ki je za družabnice zelo primeren in prekoristen. Le zanimanja za petje ni v družbi. — Upajmo, da se bomo tudi tega spančka otresli.

Predoslje pri Kranju. Danes ne morem nič veselega sporočiti iz naše fare. Vse novice, ki so se godile zadnji čas, so žalostne. Tako žalostne, da jih v tem listu ne moram popisovati. Kar je storjeno, popraviti se ne da! Vsega je pa krivo žganje. Ako bi oni nesrečni gostilničar ne točil žganja, bi gotovo ne bilo prepira in groznega uboja. Drugih nesrečnih dogodkov je pa samo žganje krivo. Sploh se opaža, da se zadnji čas hudoba prav posebno in to z groznim uspehom, poslužuje te svoje iznajdbe. Želeti bi bilo, da bi se tudi pri nas ustanovila družba treznosti, katera bi bila zelo potrebna za fante kot dekleta, može pa tudi za žene!...

Iz Smlednika. Dne 4. t. m. smo obhajali praznik sv. Urha, patrona naše farne cerkve. Imeli smo ta dan celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa, katerega smo se prav pridno udeleževali. Za vse dobro vneti naš g. župnik so vse tako lepo uredili, da je bila celih 12 ur glasna molitev. Bilo je lepo. Iskrena zahvala naj bo gosp. župniku, ker so dali v cerkvi napraviti krasna dvojna vrata in prenovili vse cerkvene sedeže; oltarje pa so krasno s cveticami ozaljšali. Lepota hiše božje spodbuja k pobožnosti.

Iz Vodice. Tu so bile o priliki farne patrone sv. Marjete, tridnevne vaje za deklisko Marijino družbo, ki jih je imel č. g. Alojzij Žužek, superior jezuitov. Dekleta so pokazale veliko gorečnost. Ker se je že nekoliko žetev začela, — to je prav spomina vredno — nekatere rajši ponoči žele ali zjutraj tako zgodaj vstale, da niso pri delu nič zamudile, pa vendar mogle v cerkev. Tudi so nekatere obleko seboj na polje vzele, da so se kar tam prenapravile za cerkev. Zares hvalevredna gorečnost! V slučaju sile se človek pokaže, ko-

liko je na njem! Nekoliko jim je pa pomagal tudi dež (katerega so si, če smemo izdati njih skrivne želje, močno želele!) in res jim je precej dobro ustregel, da so se duhovne vaje in dan molitve prav dobro in ob obilni udeležbi izvršili. Da bi le vse bile tako goreče, in ne bi nobena posvetnjaška družbe krhala! Dekleta se srčno zahvaljujejo č. g. superiorju.

Tržaška slovenska moška Marijina družba, priredila je dne 17. junija v cerkvi sv. Antona Novega izvanredno lepo slovesnost, namreč slovesno sprejemanje 35 novih udov.

Katero krščansko misleče srce kateremu je znano velikomestno tržaško življenje, se ne bi razveselilo pri tako lepem napredku naše še le pred enim letom ustanovljene družbe. Da, kdorkoli pozna naše razmere, se bode zavzel, da smo v kratkem času mogli v sredini tako razuzdanega mesta zbrati toli častno Marijino armado, 110 mladeničev in mož. In to vam so v resnici pravi Marijini sinovi! Morali ste le videti te krasne vrste omenjeni dan, pod vodstvom vrlega našega še le pred kratkem nastopivšega novega voditelja, č. g. Ivana Tula.

Pred sprejemanjem je imel kaj krasen govor preč. gosp. kanonik Frančišek Kosec. Sprejemanje je vodil preč. g. župnik dr. Pederzoli s pomočjo čč. gg. Ivana Tula in Frančiška Guština. Ta prelepa slovesnost se je vršila ob 3. uri popoldne, izpala je tako lepo, da pričujoče občinstvo, kojega je bila ogromna cerkev natlačena, bilo je radostno presenečeno. Kako ginljivo je bilo videti pred Marijinim oltarjem polne vrste nadepolnih mladeničev poleg mladih mož, obdanih od sivih glav starejših možakov, ki so skupno nevstrašeno nastopili ono, od sedanjega sveta toliko sovraženo pot. Kakor lansko leto pod vodstvom

prvega nepozabnega našega voditelja č. g. Andr. Furlana, udeležila se je tudi letos naša družba procesije presv. Rešnjega Telesa. Le žal, da nima radi znanih razmer že svoje toliko zaželjene zastave. — Glede letošnjega romanja, določilo se je iti na sveto Goro, in sicer dne 8. septembra popoldne. — Našo, še mlado družbo, priporočamo posebno preč. gg. voditeljem Marijinih družb, koji lahko porabijo kaj lepo priliko za ude svojih družb, katere bi morebiti božja roka v naš Trst zanesla.

R. Š.

Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Trstu se je ustanovilo v nedeljo, 8. julija. Udov šteje zaenkrat do 90, ki so večinoma udje Marijine družbe. Društvo je pa vsem odprto brez razločka, tudi takim, ki niso v Marijini družbi. Udina je 2 K, kar je prav malo v primeri z drugimi troški, ki jih ljudje pogostokrat brez potrebe imajo. To društvo je za Trst zelo potrebno. Koliko pride sem možkih, mladeničev in mož, ki se v prostem času nimajo kam dejati in tako zaidejo na slaba pota. Društvo jim bo pa skrbelo za izobrazbo, ki je dandanes vsakemu, posebno v mestu, potrebna, in tudi za pošteno kratkočasje. Zato slovenski možje in fantje, vkup! Pridite blizu in vpišite se!

Iz Trsta, Preč. g. kanonik Fr. Kosec je zaradi bolehnosti odložil vodstvo deklishe Marijine družbe. Sprejel pa jo je č. g. kaplan Fr. Guštin. Družabnice se preč. g. kanoniku presrčno zahvaljujejo za očetovsko skrb, za ganljive govore in za vse velike jim izkazane dobrote.

Z Vrhniko. Dne 4. julija smo pokopali eno najzgodnejših Marijinih hčera, Frančiško Šemrov. Mnogokrat prevedena je prav zares zaspala v Gospodu. Na njen grob se lahko zapišejo besede: Rajna je bila zvest otrok Marije!

Drobtine.

Sklep šolskega leta v zavodih sv. Stanislava se je v soboto izvršil na pristrčen način. Po sveti maši, ki so jo darovali Presvetli, so gojenci v veliki dvorani pokazali, da so se učili tudi kaj takega, kar ni strogo obligatno. Deklamacije, petje, godba, predstava igre „Najdenček“ — vse to je pričalo, da so gojenci v minulem šolskem letu čas dobro porabili.

V Lurd se odpeljejo v pondeljek 23. julija, vsled oblube presvetli knezoškofja nekaterimi

gojenci iz zavodov, da se zahvalijo za čudežno pomoč, ki jo je Bog naklanjal pri tem velikem podjetju od začetka do danes.

Šest glavnih napak pri vzgoji.

Prva, kaznjiva napaka je slab zgled staršev in drugih, ki so v družini, osobito domači razdor, mlačnost ozir verskih dolžnosti, nepoštenost in krivičnost, pijančevanje in lakomnost. Pohujšljiv zgled staršev je za otroke kakor strupena sapa, ki jih vsak dan ukužuje.

Druga napaka je nedostojno in grdo govorjenje vpričo otrok. Prav tako slabo vpliva na nežna srca tudi vsaka druga govornica, ki z njo kažejo roditelji in odgojitelji prevzetno, maščevalno, strastno lakomno ali sovražno srce.

Tretji vzrok, ki pokvari mladino v rodni hiši je needinost, nesložnost in nesoglasje staršev v vzgojnih in drugih zadevah otrok, ko se namreč eden roditeljev zavzame za otroke, da kljubuje drugemu, ali ko eden zagovarja, kar drugi pobija, ali ko eden kaže nevoljo, če drugi kaznuje.

Veliko škóde napravijo starši sebi in otrokom, ako se postavijo v nasprotje z dobrimi učitelji ali veroučitelji, ako s svojim zabavljivim in zaničljivim govorjenjem porušijo v deci to, kar je šola s trudom zidala.

Neprecenljive važnosti v družini je dobra vzgoja prvorojenca. Ako starši prvega otroka razvadijo, izkvarijo in slabo vzgojé, čutili bodo zle posledice tudi pri drugih potomcih, četudi se prizadevajo popraviti, kar so pri prvem otroku zagrešili.

Nemala napaka staršev je tudi ta, da vsled svoje prirojene, samo naravne in radi tega napačne ljubezni otrokom vse ugodé, vse preskrbé, da le ljubljencek ne jokca. Vzgoja mora biti uravnana po stalnih, krščanskih pravilih; ne sme biti premehka, odjenljiva, ampak poznati mora tudi šibo, ne sme se omečiti ob otroških solzicah.

Nekateri starši grešé slednjič tudi s tem, da neprestano, dan na dan upijejo nad otroci, da preté, zmerjajo ali celo kolnejo nad njimi. Sama strogost tudi ni na mestu. Kakor za viharjem solnce pride, tako naj se menjava tudi pri vzgoji ostra pa ljubezniva beseda. Otroci naj spoznajo, da tudi trpko in trdo besedo, da tudi kaznujočo roko vodi prava materina in očetovska ljubezen.

Katoliška cerkev pred sto leti in sedaj.

Početkom prejšnjega stoletja so bila svetišča v Parizu oskrunjena in izpremenjena v poganske temple. Cerkev St. Sulpice so rabili uporniki za obednico, v cerkvi „Notre Dame“ so prirejali ples. Škofje, ki so bili ostali Cerkvi zvesti, so morali živeti v pregnanstvu, duhovniki so bili razkropljeni, cerkve so bile vernikom nedostopne, samostani opustošeni.

Poroke so se vršile pred „oltarjem narave“, otrok niso krščevali.

Avstrija je stokala pod pritiskom Jožefinizma; na Švedskem in Norveškem je bilo prepovedano maševati pod smrtno kaznijo. Države ob sredozemskem morju so ždele pod turškim jarmom. Misijonsko delovanje je bilo zaostalo, ker ni bilo ne blagovestnikov, ne denarnih sredstev.

Ozrimo se okrog v zdajnem času! Res je, da satan in njegovi služabniki v človeški podobi tudi danes smrtno sovražijo nevesto Kristusovo na zemlji, sv. Cerkev; res je, da hočejo tudi zdaj zatreti in udušiti vsak pojav krščanstva; o tem nam je jasna priča nesrečna Francija, o tem nam dokazujejo „čisti“ prijatelji srečnega zakona, ki po Avstriji agitirajo za uveljavljenje razporoke. Ali pomirljivo tolažbo nam daje krepak odpor katoličanov na Francoskem, ki ne pusté, da bi se sramotilo krščanstvo, da bi se skrunile hiše božje. — Če bo kraljestvo božje odvzeto tistim, ki ga niso vredni, dano bo onim, ki so bolj vredni.

Turška država, ki je kakor móra tlačila toliko časa evropske narode, je izgubila Grško, Kreto, Rumunijo, Srbijo, Bosno in Hercogovino, Egipet, Tunis in Algirijo. Po vseh teh krajih so zdaj naseljeni katoličani ali kristjani.

Kitajska država je premogla leta 1800 celih 18.700 katoličanov; danes jih šteje en milijon. Hindokina jih je imela takrat 320.000, zdaj jih je tam poldrugi milijon. — V Avstraliji pred sto leti ni bilo slišati nič ne o duhovnikih, ne o katoličanih. Leta 1900 so našli ondí že en milijon vernikov. — Južna Afrika ima osem škofij. Na Madagaskarju pred sto leti ni bilo niti enega domačina, ki bi bil kristjan. Danes moli Kristusa v sv. Rešnjem Telesu nad 400.000 katoličanov. — V severni Ameriki je bila l. 1800 en sam škof in 20 duhovnikov. Danes oskrbuje v tej „obljubljeni“ deželi duhovno pastirstvo 92 škofov in nadškofov ter 9000 mašnikov. Skrbeti imajo za 12.651.000 katoličanov. Samo lani je prestopilo v katoliško Cerkev 189.151 ljudi.

Med protestantovskimi Nemci je bilo pred enim stoletjem 6 milijonov katoliških vernikov; zdaj so ondí dosegli ogromno število 20 milijonov. V Švici je naraslo število katoličanov

tekem zadnjega stoletja od 422 tisoč na en milijon 223 tisoč. — Katoliškega prebivalstva na Angleškem je čez deset milijonov.

Že zdavnaj so prerokovali razni grobokopi pogin in konec cerkvi Kristusovi. A navedene številke nam kažejo, da živi čimdalje čvrsteje in krepkeje, polna nove življenske moči. Vsi navali in viharji 19. stoletja je niso mogli omajati, še manj zatreti. „In peklena vrata je ne bodo zmagala.“

Odpustki meseca avgusta 1906.

2. Četrtek. I. v mesecu. Porcijunkula. Od včeraj, dne 1. avgusta popoldne, pa do danes, 2. avgusta zvečer, dobe v redovnih cerkvah sv. Frančiška vsi verniki popoln odpustek tolikokrat kolikorkrat obišejo cerkev in tam molijo v namen sv. očeta. Odpustek se more darovati tudi dušam v vicalih. — Izpoved se lahko opravi še v nedeljo 29. julija; sveto obhajilo pa se mora prejeti ali v sredo 1. avgusta, ali pa v četrtek, 2. avgusta. Onim, ki hodijo k izpovedi vsak teden, za porcijunkulo ni treba posebe hoditi k izpovedi. Popoln odpustek: udom brat. presvetega Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, — če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

3. Petek. I. v mesecu. Popoln odpustek: a) vsm vernikom, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presvetega Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta; ud je brat. presv. Srca Jezusovega dobe popoln odpustek proti navadnim pogojem; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, v bratovski cerkvi, — če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

5. Nedelja. I. v mesecu. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Udom bratovščine presvetega Srca Jezusovega popoln odpustek proti navadnim pogojem, danes ali pa 1. petek. Popoln odpustek udom škapske bratovščine karmelske Matere božje in onim, ki nosijo višnjevi škapske.

15. Sreda. Veliki Šmaren. Popoln odpustek: a) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi; b) udom bratovščine presvetega Rešnjega Telesa, kakor 3. dan t. m.; c) udom bratovščine presvetega Srca Jezusovega v bratovski cerkvi, izpovednik more namesto obiska v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; d) udom bratovščine našeljube Gospe presvetega Srca v bratovski cerkvi; e) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; f) udom škapske bratovščine karmelske M. b. in žalostne

M. b. v bratovski ali farni cerkvi; onim, ki nosijo višnjevi škapske; g) udom bratovščine prečist. Srca Marijinega; h) udom družbe krščanskih družin; i) Marijinim družbam; j) udom bratovščine za uboge duše v vicalih.

16. Četrtek. Sv. Rok. Tretjerednikom popoln odpustek v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi.

19. Nedelja. Sv. Ludovik, škof. Tretjerednikom popoln odpustek, kakor 16. dan t. m.

25. Sobota. Sv. Ludovik. Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Zadnja nedelja v mesecu. Praznik preč. Srca Marijinega. Popoln odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor 3. dan t. m.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapske; c) vsem, ki trikrat na teden z drugimi skupaj molijo sv. rožni venec.

V molitev se priporočajo:

A. Javne zadeve: Sv. oče. — III. slov. katoliški shod. — Zavod sv. Stanislava. — Katoličani v Bosni.

B. Zasebne zadeve: Za milost stanovitosti. — Za srečno zadnjo uro. — Javne potrebe v dveh župnijah. — Sin, trdovraten grešnik. — Dve bolni osebi. — Na umu bolan človek. — Mož, sirov pijanec. — Vojak, da bi srečno preстал težki svoj stan. — Gluh mladenič. — Zgubljen mladenič. — Lahkomiselni starši. — Bolna oseba. — Mož, pijanec. — Srčna izvolitev stanú. — Mlad mož na slabi poti. — Neki duhovnik.

Zahvale za uslišano molitev:

M. Šparovic iz Kamnegorice. — I. Barliš iz trnovske fare. — M. M. iz Št. Pavla pri Preboldu. — M. Tomazič iz Zaloga pri Komendi (na priprošnje sv. Antona toliko ozdravela, da more v cerkev, kar že 40 let ni mogla). — A. M. iz Šmarja. — Jakob Kavčič od Radgone (s pomočjo lurške vode spreslišal, česar prej z vsemi drugimi sredstvi ni mogel doseči).

Darovi:

Za najpotrebnejše misijone: Dobra srca na Vrhniki 60 K; g. župnik Janez Soukup v spomin na očetovskega prijatelja prošta dr. Kulavca 10 K. — Za gobove na Madagaskarju: Neimenovan 20 K. — Za kitajske misijone (odkup poganskih otrok): Jera Carli, Sveta Gora 20 K; nekdo iz Kamnegorice 10 K, dvanajst oseb z Dovjega po Ani Legat 70 K. — Klaverjevi družbi: Dobra srca na Vrhniki 60 K. — Za sv. Detinstvo: Iz Šenčurja pri Kranju 18 K. — Za gobove na Japonskem (Kumamoto) preč. g. Baltazar Bartol 5 K. — Za kapelo v Čajnicah, Bosna, preč g. B. Bartol 20 K, Gerta Gomilšek iz Gradca 5 K. — Za Marijin dom v Trstu M. Zarnik iz Suhadol 3 K.

Krasen molitvenik po jako znižani ceni!

Moža, čigar sliko prinaša današnja številka, je gotovo marsikateri naših naročnikov osebno poznal; saj je preteklo še komaj nekaj let, kar je izdihnil svojo preblago dušo Predoseljski župnik in knezo škofijski duhovni svetnik gosp. Jožef Kerčon, ki je bil vzor duhovnika in je poznal edini smoter delovati za čast Božjo in izveličanje duš. Ta ne utrudljivo delavni duhovnik je obogatil naše nabožno slovstvo s mnogimi molitveniki, med katerimi je najboljši

☼ Rafael ☼

ali nauki in molitve za odraslo mladino, 4 nat., 350+10 str.

Ta molitvenik je glede na popolnost in mnogostransko vsebino vreden najtoplejšega priporočila; tudi se mu je prekrbela prav lična in trpežna vesava v priročni šepni obliki. Kljub vsej krasoti se je znižala cena temu molitveniku na 1 K (pri poštnih naročilih naj se doda še 10 vin. za pošt.)

Želeti bi bilo, da si nabavi ta krasen molitvenik vsak slovenski mladenič in vsako dekle, ter ga priporoča tudi svojim tovarišem in tovarišicam — Da se torej molitvenik hitreje razširi, je pripravljeno založništvo dati vsakemu ki naroči objednem ali polagoma 5 izvodov tega molitvenika, poleg znižane cene še eno naslednjih Spillmanovih povestij kot nagrado zastoj:

Praški judek. Ujetnik morskega roparja. Maron krščanski deček s Libanona. Marijina otroka.

Pri naročilu na 5 izvodov molitvenika naj naznani naročnik, katera teh povesti naj se priloži pošiljatelj kot nagrada. Denar in naročila naj se pošiljajo

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevisča)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posrebrni in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelodvodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja Cebaška izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

Kdor se hoče poučiti o alkoholnem vprašanju -

naroči si knjižico:

„Kaj je torej z alkoholom?“

Pisana kratko, jasno in pomenljivo.

Dobiva se po 70 vin. v **Katoliški bukvarni v Ljubljani.**

Tri nove Spillmannove povesti!

Izboren vspéh, katerega so dosegli slovenski prevodi krasnih Spillmannovih povesti, v prvi vrsti „Praški judek“ in „Žrtev spovedne molčečnosti“ nam je dal povod, da smo pričeli hitreje izdajati zbirko Spillmannovih povesti in podajamo slovenskemu ljudstvu in mladini tri nove snopiče:

V. zvezek: **Ujetnik morskega roparja.** Povest 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več.

VI. zvezek: **Arumugan, sin indijskega kneza.** Povest 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več.

VII. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest. Cena 60 vin., karton. 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Ne bomo se na tem mestu bavili z vsebino teh povesti, rečemo le, da ni samo skozi in skozi mikavna in zanimiva, temveč tudi zelo podučna; povesti se priporočajo same in si bodo pridobile obilo prijateljev. — Kdor hoče brati mične povesti, naj seže po njih; s pridom in zanimanjem jih bodo brali odrasli in mladina. Posebno stari in vzgojitelji skrbite, da dobi mladina v roke Spillmannove in Kristof Šmidove povesti; napravili ji boste s tem mnogo veselja, še večje vrednosti pa bo dušni prid in nagib k čednosti, ki ga bo zajemala mladina iz teh spisov; z dobrim berilom se doseže česče več kot s pogostim svarjenjem.

V isti zbirki so popred izšli naslednji snopiči:

I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike.** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji II. natis.

II. zvezek: **Maron, krščanski deček z Libanona.** Povest iz časov zadnjega turškega preganjanja po Druzih.

III. zvezek: **Marljina otroka.** Povest iz kavkaških gorâ.

IV. zvezek: **Praški judek.** Povest. II. natis.

Vsak snopič velja 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več.

Opomnimo tudi, da se povest istega pisatelja „Žrtev spovedne molčečnosti“ popolnoma pošla, a bo že v enem tednu zopet na razpolago.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Kupite! Naročite!

1. Nova pravila **Marijinih družb.**
2. Sprejemnice in pravila ter vpisovalne pole **družbe treznosti.**
3. „**Slava Mariji** ob tristoletnici Marijinih družb“, spominska knjižica. Cena 40 vin., po pošti 13 vin. več.
4. „**Ura moliti** Jezusa v presv. Zakramentu“ (Molitve obdane z odpustki za duše v vicah.)

Vse to se dobi v Ničmanovi prodajalni (Katol. tiskovnega društva) v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.